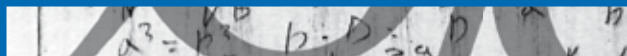
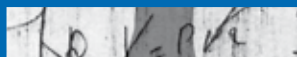
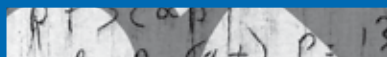
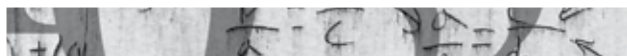
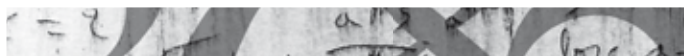
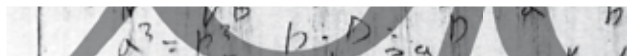
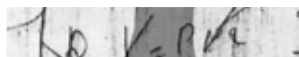
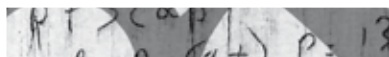

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2015

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2015

OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY 2015

ÚVODNÍ SLOVO 06

VEDENÍ ÚŘADU 08

OBEČNÁ METODIKA A REGISTRY 12

STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ 16

PRODUKČNÍ STATISTIKY 18

MAKROEKONOMICKÉ STATISTIKY 22

DEMOGRAFIE A SOCIÁLNÍ STATISTIKY 26

KRAJSKÉ SPRÁVY ČSÚ 30

VOLEBNÍ STATISTIKA 36

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 38

PRODUKTY A SLUŽBY 40

VNĚJŠÍ KOMUNIKACE 44

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE 50

ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ 56

HOSPODAŘENÍ 60

KONTAKTY 64

ÚVODNÍ SLOVO

Iva Ritschelová

Iva Ritschelová
předsedkyně ČSÚ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

naprosto klíčovou událostí roku 2015, která má zásadní dopad na činnost Českého statistického úřadu (dále též ČSÚ), se stala již delší dobu očekávaná novela nařízení o evropské statistice, která v květnu vstoupila v platnost. Významným způsobem posílila postavení národních statistických úřadů a stala se tak logickým dovršením celé řady aktivit Evropského parlamentu a Rady v reakci na iniciační případ selhání institucionálního prostředí v Řecku.

V návaznosti na novelu nařízení dochází ke zcela zásadní změně v činnosti národních statistických úřadů v Evropě. Úprava spočívá zejména v rozšíření přístupu k administrativním datům, tedy k těm, která stát již získal od svých občanů a jsou uložena v různých databázích orgánů státní správy. Podle evropské legislativy, jež je nadřazena národnímu právnímu rámci, mají statistické úřady právo přístupu k těmto úředním zdrojům dat, a jsou-li tyto dostatečně kvalitní, čerpat z nich data pro tvorbu evropské statistiky. Smyslem novely je mimo jiné i zabezpečení podmínek pro tvorbu co nejkvalitnějších statistik a zároveň redukce administrativní zátěže respondentů. To je v souladu s dlouhodobou strategií Českého statistického úřadu, kterému se za posledních pět let velmi významně (o 35 %) podařilo snížit administrativní zátěž související s jeho statistickými zjišťováními.

I v loňském roce intenzivně probíhaly aktivity úřadu v oblasti rozvoje přístupu k administrativním datům, a to zejména v souvislosti s přípravou Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 (dále též SLDB 2021). V rámci příslušné analýzy bylo zjištěno, že v databázích jednotlivých resortů je velké množství údajů využitelných pro potřeby příštího censu. Díky tomu by se mohl až o polovinu zkrátit rozsah formulářů, které obyvatelé povinně vyplňují. Tento koncept byl předložen na jednání vlády, jež postup následně schválila. Další pokrok se bude odvíjet od úrovně a rozsahu spolupráce ze strany příslušných vlastníků dat. Věřím, že se tento ambiciózní plán podaří uskutečnit a že se tak Česká republika ještě více přiblíží úrovni evropských států, kde je moderní způsob sčítání, založený částečně či zcela na administrativních zdrojích, již standardem.

Podpora dosavadních aktivit a doporučení dalšího rozvoje využití administrativních dat byla také jedním z dílčích doporučení,

kteří ČSÚ obdržel v rámci březnového peer review ke Kodexu evropské statistiky. V tomto celkovém hodnocení národního statistického systému a jeho vazby na systém evropský obstál úřad velmi dobře. Mezinárodní komise potvrdila vysokou míru nezávislosti a kredibility oficiální statistiky v České republice. V rámci závěrů mise bylo zformulováno několik dílčích doporučení pro další zlepšování, jež se vztahují např. k zefektivnění vybraných činností, posílení procesů řízení kvality, komunikace s veřejností, či rozvoje lidských zdrojů. Průběh plnění úkolů, které si úřad spolu s termíny vytyčil, bude sledován ze strany Evropské komise (dále též EK).

V návaznosti na stanovené prioritní úkoly je třeba uvést, že na počátku roku 2015 byl dokončen metodický audit konjunkturního průzkumu a rovněž předběžného čtvrtletního odhadu hrubého národního produktu (dále též HDP) z roku 2014. Zahájen byl audit vládní statistiky, registru ekonomických subjektů a měsíčního zjišťování v maloobchodu, jejichž ukončení je plánováno v prvním čtvrtletí roku 2016.

V průběhu roku pracovníci úřadu úspěšně provedli celkem 117 statistických zjišťování a vydali 1 524 výstupů. V roce 2015 pokračovaly práce na zavedení statistických nástrojů vyvinutých v rámci projektu Redesign statistického informačního systému (dále též RSIS) do rutinního režimu. Také probíhala implementace zákona o státní službě, který pro chod úřadu znamenal spíše negativní změny a komplikace, ať již jde o obtížnost obsazování volných služebních míst, či vysokou až neúnosnou administrativní zátěž některých procesů v oblasti personalistiky.

Na závěr bych ráda zmínila, že podle posledního průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění se Český statistický úřad těší vysoké (63%) míře důvěry veřejnosti. To je vůbec nejlepší hodnocení ve srovnání s veřejnými institucemi, které podobným výzkumem prošly v nedávné minulosti. Velmi si vážím pozitivní zpětné vazby, kterou nám, coby uživatelé statistických informací, poskytujete. Rovněž bych ráda vyjádřila poděkování všem respondentům, kteří s námi v průběhu loňského roku spolupracovali a poskytovali tolik potřebná data. Vězte, že ve svém úsilí produkovat vždy co nejkvalitnější, objektivní a nezávislé statistiky budeme pokračovat i v roce 2016. ■

VEDENÍ ÚŘADU

Český statistický úřad je vysoce odbornou a moderní institucí s bohatou tradicí. Působnost ČSÚ, jeho činnost, práva a povinnosti upravuje zákon o státní statistické službě. Dlouhodobý rámec činností je definován systémem strategických cílů úřadu, jejichž postupné dosažení je směřováno prioritními úkoly, které každoročně stanovuje vedení ČSÚ.

Mise ČSÚ

„Na základě získaných údajů vytvářet a poskytovat důvěryhodný konzistentní obraz o stavu a vývoji společnosti v návaznosti na vyvíjející se potřeby všech uživatelů služeb státní statistiky v podmínkách měnícího se prostředí. Za tím účelem koordinovat státní statistickou službu v České republice.“

Vize ČSÚ

ČSÚ je moderní uživatelsky zaměřenou institucí, která:

- vyznává a respektuje základní etické hodnoty, jako jsou profesionalita, nezávislost, nestrannost a otevřenost;
- poskytuje vysoce kvalitní služby širokému spektru uživatelů na principu rovného přístupu k informacím a má respekt, důvěru a uznání ze strany domácích i mezinárodních veřejností;
- je základním pilířem pro rozvoj národního systému státní statistické služby a jeho harmonizaci v mezinárodním měřítku;
- trvale snižuje administrativní zatížení respondentů zvyšováním výkonnosti a implementací inovací jak v oblasti vnitřních procesů, tak i v rámci koordinace státní statistické služby;
- opírá se o vysoce motivované kvalifikované odborníky, pro které vytváří odpovídající pracovní podmínky;
- podílí se na rozvoji statistiky jako vědní disciplíny, a to prostřednictvím odborných časopisů vydávaných úřadem i odborně adekvátní lektorskou a poradenskou aktivitou zaměstnanců na vysokých školách, ve vědeckých institucích a statistických pracovištích v ČR i v zahraničí.

Strategické cíle ČSÚ

- Maximalizovat užitek a komfort uživatelů.
- Zvyšovat efektivnost procesů a produktivitu práce, inovovat statistický informační systém.
- Optimalizovat administrativní zátěž respondentů při zachování kvality výstupů.
- Trvale motivovat a profesně rozvíjet zaměstnance úřadu.
- Zvyšovat prestiž ČSÚ na národní a mezinárodní úrovni.

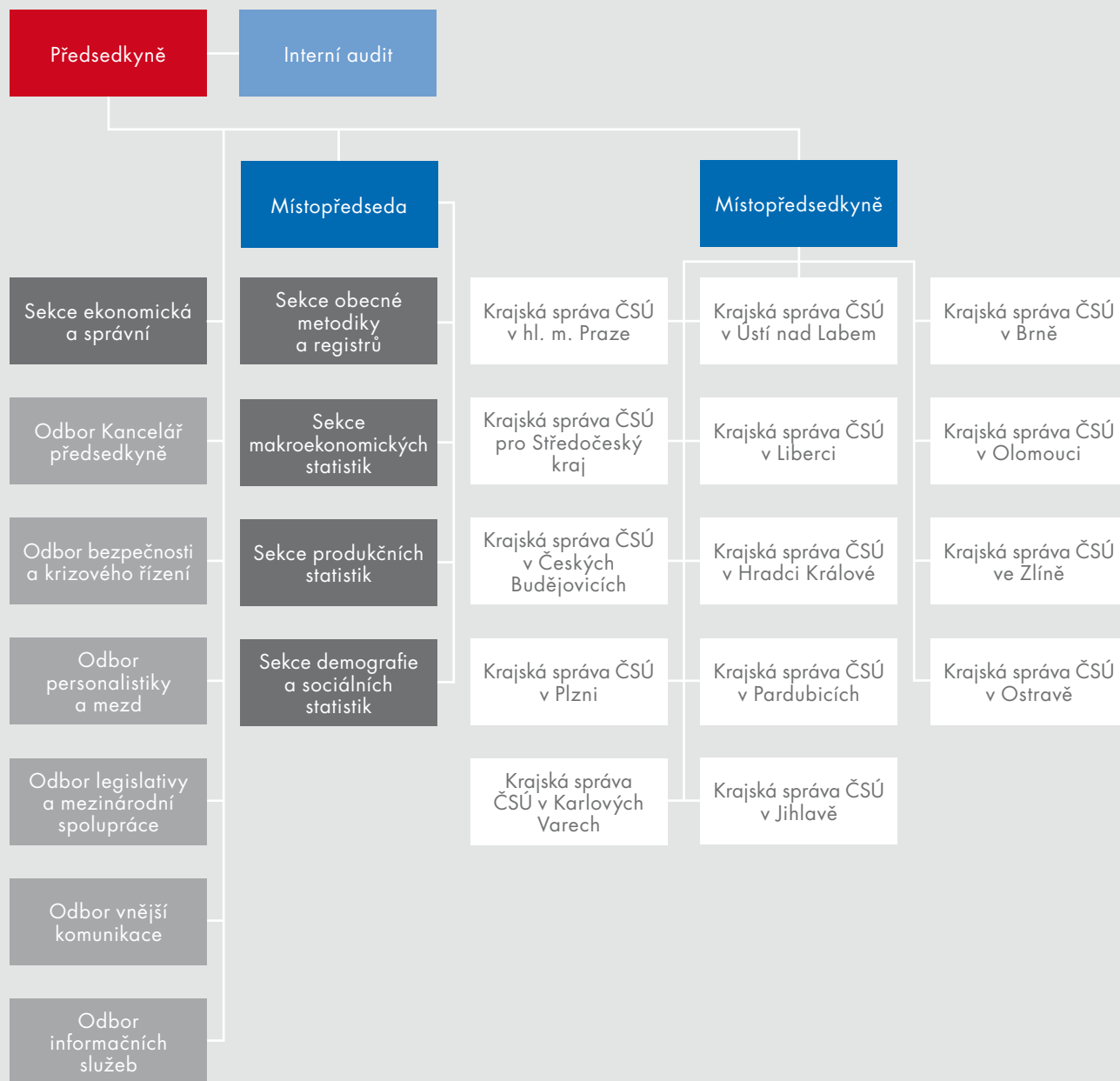
Klíčové priority do roku 2020

- Podpora e-governmentu a aktivní implementace administrativních zdrojů dat do statistického systému.
- Přechod rezortních statistik na správu ČSÚ.
- Aktivní účast v procesu budování systému registrů ČR.
- Sjednocení technického a technologického prostředí pro sběr, zpracování, uchování a publikování statistických dat a informací.
- Příprava strategie postupu pro SLDB 2021.
- Kontinuální hodnocení a směřování vývoje obsahu statistických zjišťování s přihlédnutím jak k národním, tak i mezinárodním podmínkám.

Předsedkyně úřadu

Funkci předsedkyně ČSÚ zastává prof. Ing. Iva Ritschelová, CSc., kterou na návrh vlády jmenoval prezident České republiky v září 2010. Základní předpoklad jmenování do čela ČSÚ

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA (stav k 31. 12. 2015)

je profesionalita, nestrannost a apolitičnost zaručující maximální objektivnost a důvěryhodnost statistických dat produkovaných úřadem. Záruky této nestrannosti jsou dány právním řádem ČR. Předsdkyně ČSÚ se při výkonu státní statistické služby řídí zákony a ostatními právními předpisy, uplatňuje odborná hlediska, požadavky na praktické využití a profesionální etiku a zabezpečuje použití výhradně vědeckých metod statistické práce.

Poradní orgány předsdkyně

Stálými poradními orgány předsdkyně ČSÚ jsou Česká statistická rada, Kolegium, Porada vedení, Vrcholový štáb voleb a Krizový štáb.

- **Česká statistická rada** projednává především program statistických zjišťování, strategické záměry úřadu, výsledky auditů odborných statistik apod. Její další úkoly a způsob práce upravuje statut, který vydává předsdkyně. Členové rady jsou jmenováni z řad odborníků statistické teorie a praxe statistiky.
- **Kolegium předsdkyně** je nástrojem strategického řízení ČSÚ. Projednává zejména koncepční materiály týkající se státní statistické služby a návrhy rozhodnutí, která mají podstatným způsobem ovlivnit činnost, vnější vztahy, řízení nebo strukturu ČSÚ.
- **Porada vedení** je organizačním nástrojem operativního řízení ČSÚ. Projednává návrhy rozhodnutí a konkrétní úkoly, postupy a koordinaci činností, které pro jednotlivé útvary ČSÚ z těchto rozhodnutí vyplývají.

- **Vrcholový štáb voleb** připravuje a realizuje zpracování výsledků voleb a jejich veřejné prezentace, projednává legislativní, metodické, organizační, technické, personální a rozpočtové záležitosti spojené s těmito činnostmi.
- **Krizový štáb** je organizačním nástrojem krizového řízení ČSÚ. Projednává řešení situací souvisejících s vyhlášením nouzového stavu, stavu ohrožení s hrozbou vzniku krizové situace nebo jinými závažnými situacemi, které se dotýkají bezpečnostních zájmů ČSÚ.

Organizační struktura

Na konci roku 2015 měla organizační struktura ČSÚ čtyři úrovně liniového řízení. V rámci ústředí ČSÚ v Praze jsou soustředěny především útvary zabezpečující metodicko-statistické a technicko-hospodářské agendy. Zabezpečují klíčové statistické procesy počínaje vývojem metodiky, přes funkčně-metodické řízení sběru, zpracování až po diseminaci statistických informací. Jsou zde rovněž odbory zabezpečující řadu podpůrných procesů včetně mezinárodní spolupráce, personalistiky, správy financí, ICT, veřejných zakázek, bezpečnosti či vnější komunikace. V každém ze čtrnácti krajů působí krajské správy ČSÚ. Lze je rozdělit na dva typy, a to na tzv. velké a malé. Oba typy mají shodnou vnitřní strukturu, která se skládá z oddělení terénních zjišťování a oddělení informačních služeb. Velké krajské správy mají navíc útvary statistického zpracování. ■

OBECNÁ METODIKA A REGISTRY

79.7

100.0

89.5

65.6

42.9

6

V roce 2015 ČSÚ aktualizoval Klasifikaci zaměstnání, Klasifikaci hospitalizovaných pacientů a Číselník měn a fondů. Nově byla zavedena Klasifikace oborů vzdělávání. ČSÚ pokračoval v plnění usnesení vlády ČR v oblasti zefektivnění výkonu státní statistické služby. Jednou z cest je implementace dalších dat z administrativních zdrojů do systému zpracování statistických informací. Proces sběru a vstupního zpracování dat s využitím Statistického metainformačního systému (dále též SMS) probíhal rutinně již druhým rokem. Stejně tak byl i Základní registr osob (dále též ROS) provozován v rutinním režimu. ČSÚ se zapojil do přípravy nových evropských předpisů v oblasti business registrů.

Obecná metodika a klasifikace

V roce 2015 byla aktualizována Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO) sdělením ČSÚ č. 140/2015 Sb., Klasifikace hospitalizovaných pacientů (IR-DRG) sdělením ČSÚ č. 255/2015 Sb. a Číselník měn a fondů (ČMF) sdělením ČSÚ č. 332/2015 Sb. Dále byla zavedena Klasifikace oborů vzdělání (CZ-ISCED-F 2013) sdělením č. 348/2015 Sb. Statistické klasifikace a číselníky se využívají pro sběr a zpracování dat a pro zveřejňování souhrnných statistických informací. Využívání klasifikací je základním metodickým nástrojem pro srovnávání statistických informací jak na národní, tak na mezinárodní úrovni. Všechny statistické klasifikace jsou uživatelům k dispozici na webových stránkách Českého statistického úřadu.

V roce 2015 ČSÚ pokračoval při plnění usnesení vlády České republiky ze dne 18. prosince 2013 v pracích na návrhu dalšího postupu zefektivnění výkonu státní statistické služby a revize v oblasti výkaznictví a evidencí. Jednou z hlavních priorit je snižování administrativní zátěže respondentů spojené s vyplňováním statistických výkazů. Jednou z cest je implementace dalších dat z administrativních zdrojů do systému zpracování statistických informací. Současně je nutné řešit kontinuální

nárůst poptávky po statistických informacích spolu se snížením finančních zdrojů úřadu. K tomuto účelu byly vyvinuty a implementovány nové nástroje a postupy.

Statistický metainformační systém a datový sklad

Statistický metainformační systém byl v roce 2015 využíván při tvorbě metadatového popisu vstupů a výstupů statistických zjišťování na rok 2015 a 2016. Protože proces sběru a vstupního zpracování dat již běží druhým rokem v rutinním režimu, ladění se soustředilo na nově implementované úlohy a na centrální zpracování. Byly navrženy optimalizační úpravy, především v oblasti realizace a evidence zpracování. Dále proběhla optimalizace nástrojů pro vytváření hlášení o kvalitě a pro procesy tvorby datových tržišť, časových řad a výstupních sestav určených jak pro analytickou práci statistiků, tak pro účely veřejné diseminace dat. Uvedené nástroje se budou postupně implementovat pro vybrané úlohy. Přínosem je zefektivnění a zkvalitnění správy a řízení tvorby statistických informací.

V roce 2015 pokračovalo pravidelné **plnění datového skladu** vstupními údaji krátkodobých a strukturálních ročních ekonomických statistik a vybraných úloh ekonomických statistik. Dále

se zahájilo naplňování datového skladu agregovanými a odvozenými daty, administrativními daty a údaji ze statistických registrů. Ve velkém rozsahu byly dokončeny analytické práce na tvorbu datových tržišť, a to v rámci projektu Redesign statistického informačního systému. V rámci tohoto projektu bylo v souladu s plánem rozvíjeno i technologické prostředí Veřejné databáze (dále též VDB), která umožňuje prezentovat schválené statistické výstupy v datové podobě, včetně metadat pro veřejnost.

Základní registr osob

Základní **registr osob** byl v roce 2015 již třetím rokem provozován v rutinním režimu. Podpora provozu byla v roce 2015, stejně jako v letech předchozích, zajištěna smlouvou o poskytování služeb správy a provozní podpory informačního systému ROS (IS ROS) a rámcovou smlouvou na zajištění rozvoje IS ROS. Pro financování byly využity účelově vyčleněné prostředky státního rozpočtu. Editoři průběžně řešili požadavky na odstraňování případných chyb v referenčních datech a vyhodnocovali dotazy a reklamace uživatelů. Ve spolupráci se Správou základních registrů byly implementovány změnové požadavky, které byly zaměřené především na úpravu výpisů údajů z ROS poskytovaných prostřednictvím služby CzechPoint. Pokračovaly práce

na novele zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, s cílem odstranit zjištěné nedostatky a zejména dořešit podmínky pro zápis všech komunálních a státních příspěvkových organizací do ROS. Návrh zákona byl vládou ČR schválen.

Statistické registry

Rok 2015 byl prvním rokem rutinního provozu **vybudované soustavy statistických registrů**. Registr ekonomických subjektů a Registr sčítacích obvodů a budov, využívané pro přípravu statistických zjišťování, jsou od roku 2013 plně napojeny na základní registry veřejné správy. Pokračovaly práce na tvorbě skupin podniků v souladu s evropským projektem vytváření mezinárodních skupin podniků (tzv. EuroGroups Register). V rámci evropského grantu bylo zkušebně zahájeno profilování skupin podniků s cílem otestovat v praktických podmínkách navrženou evropskou metodiku pro profilování, zpřesnit údaje o struktuře skupin a ověřit podmínky pro získávání konsolidovaných dat o skupinách podniků. ČSÚ se také zapojil do přípravy nových evropských předpisů v oblasti business registrů, které budou součástí rámcového nařízení k integraci podnikových statistik (FRIBS), a poskytování údajů pro regionální demografii podniků. ■

STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ

Úlohy statistického zpracování byly v roce 2015 většinou zpracovány v nových aplikacích, které vznikly v rámci projektu Redesign statistického informačního systému. Aplikace umožňují nový způsob tvorby elektronických formulářů pro jednotlivá zjišťování. Respondenti tak mohli vyplňovat údaje buď v inteligentních vyplnitelných PDF výkazech, nebo ve webové aplikaci Dante Web. Ve vyhlášce o Programu statistických zjišťování na rok 2016 je uvedeno 92 zjišťování ČSÚ a 72 resortních zjišťování. Počet zjišťování se tak podařilo meziročně o 20 snížit. Většina statistických zjišťování zařazených do Programu statistických zjišťování na rok 2016 vychází z požadavků 53 právních předpisů EU.

Převážná část úloh roku 2015 byla zpracována v nových aplikacích dodaných v rámci projektu Redesign statistického informačního systému. V aplikaci Enrico (prostředí pro vytváření grafické podoby výkazů na základě metadatového popisu v SMS-ULOHY) byly generovány inteligentní vyplnitelné PDF výkazy pro jednotlivá zjišťování. Aplikace též předává nezbytné informace o vzhledu formuláře úlohy dalším aplikacím, které jsou určeny pro sběr a pořízení dat (Dante Web a Dante) a pro překlad kontrol z formalizovaného jazyka v SMS-ULOHY do PL/SQL a JavaScript (aplikace Isaac). Respondenti tak mohli vyplňovat data v elektronickém PDF formuláři, nebo ve webové aplikaci Dante Web.

Současně se zpracováním zjišťování roku 2015 se připravovaly návrhy zjišťování na rok následující. Na základě zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 23. listopadu 2015 zveřejněna vyhláška o Programu statistických zjišťování na rok 2016. Tento program zahrnuje 92 statistických zjišťování ČSÚ a 72 resortních zjišťování. Díky nově realizovaným činnostem a opatřením se podařilo oproti minulému roku snížit celkový počet o 20 zjišťování. Toto výrazné snížení přinesla zejména optimalizace 16 výkazů o cenách tržních služeb, kterou

bylo možné provést díky nově implementovaným aplikacím a postupům. Pro rok 2016 jsou do programu opětovně zařazena 2 zjišťování na základě požadavku právních předpisů EU, tj. Dotazník o inovacích, který má dvouletou periodicitu, a Strukturální šetření v zemědělství s tříletou periodicitou. Naopak se neuskuteční zjišťování o odborném vzdělávání, které má pětiletou periodicitu šetření.

ČSÚ ve spolupráci s Českou národní bankou (dále též ČNB) analyzoval zjišťování za oblast peněžnictví a pojištnictví za účelem jejich nahrazení údaji, které má Česká národní banka k dispozici. Na základě této analýzy došlo jednak k redukci a sloučení obsahu tří zjišťování (Pen 5a-01, Pen 5b-01 a Poj 5b-01) do jednoho (Pen 5-01) a také k výraznému snížení počtu sledovaných údajů ve statistickém zjišťování Poj 5a-01. Dalšími úspěchy v oblasti využívání údajů z administrativních zdrojů bylo nahrazení zjišťování Vinice daty z Registru vinic a nahrazení resortního zjišťování Eng (MPO) 2-12 údaji z Energetického regulačního úřadu. Většina statistických zjišťování zařazených do Programu statistických zjišťování na rok 2016 vychází z požadavků 53 právních předpisů EU. ČSÚ v roce 2015 oslovil svými zjišťováními téměř 9 % zpravodajských jednotek z celkového počtu aktivních ekonomických subjektů. ■

A black and white photograph of a large industrial robot arm in a factory setting. The robot arm is white and has a flexible, corrugated black hose attached to it. It is positioned over a car chassis. The background shows a complex industrial environment with various pipes, lights, and machinery. A blue banner with white text is overlaid on the left side of the image.

PRODUKČNÍ STATISTIKY

Kromě zabezpečení standardních výstupů patřily v roce 2015 mezi hlavní úkoly sekce produkčních statistik aktivity spojené se zabezpečováním požadavků evropské statistiky. Jedná se zejména o konzultace a analýzy spojené s přípravou rámcového nařízení k integraci podnikových statistik (FRIBS) a dále o práce na grantech souvisejících s novou interpretací statistických jednotek. Pokračovaly rovněž činnosti spojené s využitím nových nástrojů vytvořených v rámci projektu Redesign statistického informačního systému. Pracovníci sekce se též podíleli i na prioritním úkolu Zefektivnění státní statistické služby, jehož výsledkem bylo mimo jiné rozšíření okruhu získávaných administrativních dat.

Průřezové podnikové statistiky

V průběhu roku 2015 byly ukončeny práce na dvou grantech Eurostatu, do kterých byli přímo zapojeni pracovníci sekce produkčních statistik. V rámci grantu *Steps towards implementing the revised definition of statistical units for business statistics: Delineation of Statistical Units and Testing Profiling*, gestovaného sekcí produkčních statistik, byly na datech strukturální podnikové statistiky za rok 2012 vyčísleny dopady použití revidované definice statistické jednotky upravené nařízením Rady (EHS) č. 696/93 a souvisejícími operačními pravidly. Výsledkem druhého grantu *Improvement of national business registers and testing of European profiling*, kterého se pracovníci sekce účastnili jako členové týmu, bylo vyprofilování několika významných nadnárodních skupin podniků s využitím dostupných veřejných informačních zdrojů a konzultací s dotčenými subjekty.

V rámci strukturální podnikové statistiky byla v souvislosti s novelou Zákona o účetnictví a navazujících předpisů zrealizována úprava výkazu P 3-04 pro zpracovatelský rok 2016 a zahájeny úpravy výkazu P 5-01 pro zpracovatelský rok 2017. S využitím nových nástrojů RSIS byly navrženy nové kontrolní a pracovní tabulkové výstupy a započata příprava analytických datových tržišť.

Na úseku konjunkturálních statistik proběhl metodický audit dílčích indikátorů a souhrnného indikátoru důvěry a začaly práce na realizaci doporučení auditorské skupiny. Metodika, organizace a finanční krytí realizovaných průzkumů byly podrobené kontrolní misi zástupců Evropské komise (DG ECFIN).

Průmysl, stavebnictví a energetika

V oblasti statistiky průmyslu, stavebnictví a energetiky byl v souladu s platným harmonogramem kladen důraz na praktickou implementaci nástrojů RSIS, a to zejména v blocích SMS Výstupy a SMS Kvalita. Na úseku statistiky průmyslu dále probíhalo zavádění nové klasifikace produkce do seznamu průmyslových výrobků a služeb (PRODCOM 2016). V průběhu roku se taktéž uskutečnily dvě tiskové konference zabývající se hodnocením vývoje průmyslu a stavebnictví.

V oblasti statistiky energetiky byl ukončen sběr dat ze šetření ENERGO 2015 (šetření o konečné spotřebě paliv a energií v domácnostech). Celkem bylo osloveno 20 tisíc domácností ze všech krajů České republiky. Sběr dat probíhal formou rozhovoru tazatele s domácností. Hlavním cílem šetření bylo získat aktuální údaje o spotřebě paliv a energií v domácnostech podle účelu použití na konkrétní činnost. Dále byly zjišťovány údaje

o energetické účinnosti vybraných spotřebičů včetně spotřeby obnovitelných druhů energie. Výsledky budou zpracovány a prezentovány v druhé polovině roku 2016.

Obchod, doprava, služby a cestovní ruch

Ve statistice obchodu, dopravy a služeb byla na základě analýzy webových stránek evropských statistických úřadů upravena podoba Rychlých informací – Maloobchod tak, aby více vyhovovala uživatelům tuzemským i zahraničním a přiblížila se většinové praxi v rámci států EU. V oblasti krátkodobých statistik byl zahájen reporting nových datových sérií Eurostatu týkajících se zaměstnanosti. V souvislosti s ověřováním aplikace SMS Kvalita byly vybrány do pilotního testování měsíční úlohy a naplněny textové atributy kvality. Pokračovaly také práce na definování výstupů pro VDB a naplňování datového tržiště. Dále byl zahájen metodický audit statistiky maloobchodu.

V oblasti statistiky cestovního ruchu pokračovala také v roce 2015 činnost pracovní skupiny pro zajištění informací o příjezdovém cestovním ruchu, která se soustředila na přípravu, provedení a vyhodnocení pilotního projektu – zjišťování počtu návštěvníků ve vybraných lokalitách prostřednictvím dat mobilních operátorů. V souvislosti s plněním Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2014–2020 byla obnovena činnost Mezirezortní koordinační komise pro cestovní ruch, jejímž členem je také zástupce ČSÚ. V oblasti prezentace dat byla posílena role VDB jakožto hlavního diseminačního

kanálu ČSÚ. Pokračovala spolupráce s časopisem COT spočívající v pravidelném publikování analýz z oblasti cestovního ruchu.

Ve statistice peněžnictví a pojišťovnictví byly zahájeny práce spojené s přípravou nového výkazu Pen 5-01, který nahradí dosavadní 3 samostatné statistické výkazy s cílem snížit administrativní zátěž respondentů a efektivněji využít datové zdroje ČNB. V důsledku změn ve výkaznictví ČNB byly v rámci projektu sdílení dat mezi ČSÚ a ČNB aktualizovány soubory poskytovaných dat o nové datové oblasti.

Zemědělství, lesnictví a životní prostředí

V roce 2015 byly propojeny výsledky statistického zjišťování o struktuře a metodách zemědělské výroby s klasifikací Typologie farem a vytvořeny předpoklady pro realizaci FADN (Farm Accountancy Data Network) na další sezonu. V prosinci 2015 byly předány soubory mikrodát z Registru vinic (stav Registru vinic k 31. červenci 2015) pro naplnění speciálního evropského vinohradnického cenzu: Šetření vinice 2015. Dále došlo k prvnímu předání údajů o zemědělském užití pesticidů do Eurostatu (dle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1185/2009 o statistice pesticidů). V průběhu roku se také uskutečnily tiskové konference ke spotřebě potravin a na téma lesnictví a myslivost.

Ve spolupráci s Asociací soukromého zemědělství byly připraveny a prezentovány příspěvky na odborných seminářích, které se konaly v rámci vyhlášeného Mezinárodního roku půdy.

Na představenstvu Agrární komory byly prezentovány předběžné ekonomické výsledky hospodaření zemědělských podniků bilancované v rámci statistiky Souhrnného zemědělského účtu. Na úseku statistiky vody byli odborní pracovníci zapojeni do aktivit v rámci nově vytvořeného Výboru pro koordinaci regulace v oboru vodovodů a kanalizací.

V roce 2015 pokračovalo reportování dat do Eurostatu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 691/2011, o evropských environmentálních hospodářských účtech. Jednalo se o účet emisí do ovzduší, který je sestavován ve spolupráci s ČHMÚ, účet environmentálních daní a poplatků a účet materiálových toků. Úspěšně byl dokončen pilotní projekt z oblasti environmentálního účetnictví na téma environmentální subvence a transfery. Na základě usnesení vlády o akčním plánu na podporu zvyšování soběstačnosti ČR v surovinových zdrojích a substituci primárních zdrojů za druhotné suroviny jsme přijali spolu s Ministerstvem průmyslu a obchodu úkol/gesci zaměřenou na vyhodnocení současného stavu informací (statistiky) a návrh možností na zpracování materiálových účtů v oblasti druhotných surovin.

V souvislosti s usnesením vlády ČR ke Zprávě o průběhu a výsledcích Summitu OSN o udržitelném rozvoji přijal ČSÚ pro rok 2016 prioritní úkol – Koordinace a naplňování indikátorů udržitelného rozvoje v rámci jednak Agendy 2030 a jednak tuzemské agendy ČR 2030. Přípravné práce spojené s tímto úkolem byly zahájeny již ve druhé polovině roku 2015. ■

MAKROEKONOMICKÉ STATISTIKY

V roce 2015 se kromě standardních statistických výstupů řešily především otázky týkající se problematiky nových statistických postupů a datových zdrojů. Do toho se stále silněji promítá otázka globalizace související zejména s dostupností statistických informací, s nároky na jejich detail a kvalitu. Oblast národních účtů byla velmi ovlivněna pokračující snahou Eurostatu o co nejpřesnější vymezení vládního dluhu. Cenové statistiky byly ovlivněny novými postupy a nároky na publikování statistických údajů a na statistiky zahraničního obchodu měly vliv iniciativy směřující ke snížení statistické zátěže. Ve spolupráci s ČNB byl ČSÚ zapojen do mezinárodní spolupráce na poli harmonizace a kvality makroekonomických statistik.

Statistika národních účtů

V oblasti statistiky národních účtů byl důraz kladen především na zlepšení kvality a úplnosti výstupů. Zároveň došlo k posílení věcné a časové provázanosti údajů. Pokračovaly práce související s implementací nových standardů (ESA 2010) a rozvojem dílčích postupů. Byly zavedeny nové nástroje ve formě datových tržišť pro oblast ocenění nevyráběných aktiv.

Na úseku ročních účtů se práce soustředily na zkrácení termínu zveřejnění celé soustavy národních účtů. Termín se podařilo zkrátit o 3 měsíce a účty byly poprvé publikovány na konci června se zachováním konzistence se čtvrtletními národními účty. V červnu 2015 byla zavedena nová Rychlá informace o čtvrtletních sektorových účtech. Celý rok také probíhaly intenzivní práce na novém popisu výpočtu hrubého národního důchodu (tzv. „GNI Inventory“) podle metodiky ESA 2010, který bude sloužit zejména k auditu národních účtů Eurostatem v následujících letech.

Vládní a finanční účty

V oblasti statistiky vládních a finančních účtů pokračovaly práce zaměřené na vymezení sektoru vládních institucí

a integrace administrativních dat. Od prvního čtvrtletí roku 2015 byl publikován nový produkt – Rychlá informace o čtvrtletním deficitu a dluhu informující o vývoji maastrichtských kritérií v průběhu běžného roku. V rámci finanční statistiky došlo zejména ke změnám ve způsobu zachycení systému řízení likvidity ve veřejném sektoru, značné úsilí bylo věnováno také zefektivnění sběru statistických dat. V revidované podobě byl v závěru roku publikován Satelitní účet veřejného sektoru jako analytický doplněk sektorových účtů.

Statistika cen

Nejvýznamnějším úkolem cenové statistiky byla aktualizace vah indexu spotřebitelských cen a implementace nové detailní klasifikace ECOICOP5, zejména pro potřeby mezinárodně srovnatelného harmonizovaného indexu spotřebitelských cen. Rovněž byla zkvalitněna metodika imputovaného nájemného pro národní index tak, aby byla více srovnatelná s mezinárodně doporučovanými standardy. V oblasti sběru dat proběhla příprava na přechod na nové mobilní technologie. Pro cenovou statistiku ve stavebnictví byl doladěn přechod na nové nástroje pro zjišťování dat. Probíhaly přípravné práce na revizi váhového schématu a výpočtu indexu cen průmyslových výrobců

a indexů cen surového dříví, kde rovněž pokračovala produkce experimentálního cenového indexu dřevozpracovatelů. V ostatních oblastech cenové statistiky byly průběžně dle potřeby aktualizovány výběry zjišťovaných cenových položek i respondentů, zejména se nadále rozšiřoval záběr pokrytí oblasti cen služeb. V oblasti mezinárodní statistické spolupráce bylo klíčovým úkolem naplňování požadavků projektu parity kupních sil, který probíhal v rámci grantu Eurostatu *Purchasing Power Parities 2015–2016*.

Statistika zahraničního obchodu

Ve statistice zahraničního obchodu byly v úzké spolupráci s Generálním ředitelstvím cel řešeny otázky spojené s realizací projektu Eurostatu SIMSTAT ESSNet, který prověřuje možnosti zjednodušení Intrastatu a snížení zátěže respondentů s využitím vzájemné výměny důvěrných dat členských států. S Eurostatem probíhala aktivní spolupráce při analýzách vybraných variant zjednodušování Intrastatu z hlediska finanční náročnosti, dopadu na kvalitu dat a výstupů. Dále započaly práce spojené s promítnutím přijatého Celního kodexu EU do národní legislativy a zapracováním potřebných změn ve statistice Extrastat. V souvislosti s tím bylo navrženo nové legislativní zakotvení povinnosti pro vykazování dat Intrastatu. U sběru dat Intrastatu byly posíleny logické vstupní kontroly. Systematické zjišťování souvislostí mezi hodnotami uvedenými v daňovém přiznání, Intrastatu či Extrastatu u firem s významnou hodnotou obchodu je pro zlepšení kvality dat velkým přínosem. V oblasti statistiky vývozu a dovozu služeb se aktivity soustředily především na řešení úloh spojených s intenzivním zaváděním nových nástrojů zpracování statistické úlohy v rámci projektu RSIS a s implementací požadavků v kontextu dalšího směřování *International Trade in Services* v součinnosti s Odborem národních účtů a Odborem platební bilance České národní banky. K tomu přispívá i zapojení do pracovních skupin Eurostatu a OECD. ■

DEMOGRAFIE A SOCIÁLNÍ STATISTIKY

V roce 2015 ČSÚ v řádných termínech zpracoval a vydal všechny plánované výstupy demografické statistiky, úspěšně ukončil výběrové šetření zdravotně postižených osob (VŠPO 2013) a zajistil průběh evropského šetření o zdravotním stavu obyvatelstva (EHIS). Dále sestavil zdravotní účet (SHA) a kulturní účet. Uskutečnil se již 11. ročník šetření Životní podmínky, byla naplněna Veřejná databáze ČSÚ daty z administrativních zdrojů Úřadu práce ČR a v rámci Výběrového šetření pracovních sil (dále též VŠPS) byl úspěšně ukončen ad hoc modul Migranti a jejich přímí následovníci. V oblasti statistiky cizinců připravil ČSÚ v roce 2015 aktualizovanou webovou prezentaci Cizinci, kde přehledně přináší uživatelům nejžádanější výstupy i časové řady.

V roce 2015 byly za oblast demografie vydány všechny standardní datové a analytické výstupy (Demografické ročenky, Demografická příručka, Vývoj obyvatelstva, Věkové složení obyvatel, Úmrtnostní tabulky, Počet obyvatel v obcích, Stav a pohyb obyvatel – čtvrtletně, Zemědělníci podle příčin smrti, Časové řady) a navíc tematická analýza k vývoji potratovosti v České republice v posledním desetiletí.

V průběhu roku 2015 byla postupně předávána požadovaná data a metadata Eurostatu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013 o evropské demografické statistice a prováděcím nařízením Komise (EU) č. 205/2014, kterým se stanoví jednotné podmínky pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013 o evropské demografické statistice, pokud jde o členění údajů, lhůty a revize údajů. Po celý rok probíhalo zpracování studie proveditelnosti využití obvyklého pobytu v demografické statistice pro stav obyvatel a přirozenou měnu, jejíž zpracování rovněž ukládá nařízení o evropské demografické statistice. V srpnu bylo Eurostatu z této studie zasláno hlášení o stávajícím stavu, popisující rozdíly národního konceptu registrovaného obyvatelstva

a konceptu obvykle bydlícího obyvatelstva a dostupné zdroje dat pro naplnění definice obvyklého pobytu. Tyto práce budou pokračovat i v roce 2016. Podle nařízení Komise (EU) č. 328/2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008 o statistice Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud jde o statistiky příčin smrti, byla Eurostatu poskytnuta data o zemřelých rezidentech i nerezidentech podle příčin smrti a dalších charakteristik v dohodnutém časovém harmonogramu a formátu, včetně metadat, která budou základem pro první Zprávu o kvalitě statistiky příčin smrti. Dále byly připravovány a předávány údaje dalším mezinárodním institucím a jiným žadatelům o data, včetně mikrodat pro vědecké účely. Zástupci ČSÚ se pravidelně účastnili v expertní roli jednání Odborné komise pro důchodovou reformu a jednání k přípravě relevantních částí věcného záměru zákona o nastavení důchodového věku.

V oblasti **sociálních statistik** probíhaly v roce 2015 pravidelné každoroční činnosti související se získáváním, zpracováním a prezentací dat za oblasti **vzdělávání, zdravotnictví, kultury,**

sociálního zabezpečení a kriminality. Za významné lze považovat sestavování Satelitního účtu kultury ČR ve spolupráci s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu a sestavování zdravotních účtů podle společné metodiky Eurostatu a OECD. V souvislosti s přechodem na novou metodiku zdravotnických účtů (SHA) od roku 2016 byl v roce 2015 ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR) realizován grant Eurostatu *Health Accounts* (Zdravotnické účty), v rámci kterého byla provedena inventarizace stávajících zdrojů SHA. Během celého roku 2015 probíhaly metodické přípravy pro realizaci evropských šetření *Adult Education Survey 2016* a *Continuing Vocational Training Survey 5*.

V lednu 2015 byl ukončen sběr dat pro šetření o zdravotním stavu obyvatelstva, které bylo realizované ve spolupráci s ÚZIS ČR. V následujících měsících byla data zpracována a předána Eurostatu. Kromě pravidelných ročních publikací vyšla v roce 2015 poprvé publikace *Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor shrnující základní ekonomické ukazatele a návyky spotřebitelů pro jednotlivé oblasti audiovizuálního a mediálního sektoru*. Z pohledu mezinárodní spolupráce je třeba uvést dlouhodobou účast úřadu v projektu MONEE, který je zaměřen na získávání dat a zpracovávání analýz týkajících se dětské populace pro nadnárodní instituci UNICEF.

V oblasti **sociálních šetření v domácnostech** proběhlo pravidelné každoroční šetření Životní podmínky – národní verze celoevropského zjišťování EU-SILC. Součástí tohoto šetření byl v roce 2015 mezinárodní modul s otázkami zaměřenými na účast respondentů na vybraných kulturních a sportovních aktivitách a osobní a on-line komunikaci s příbuznými a přáteli. Dále se uskutečnilo každoroční šetření Statistika rodinných účtů zaměřené na vydání a spotřebu domácností. Rok 2015 byl dále rokem přípravy návrhu reformy statistiky rodinných účtů. Návrh založený na náhodném výběru respondentů byl

schválen v listopadu a koncem roku 2015 byly zahájeny práce na přípravě pilotáže nového modelu a doběhu stávajícího šetření pro rok 2016.

V oblasti **statistiky trhu práce a rovných příležitostí** byl rok 2015 věnován především zúročení modernizace statistického metainformačního systému a využití pokročilých technologických nástrojů, dále zpřehlednění publikovaných časových řad podnikových statistik včetně sjednocení jejich formy a naplnění Veřejné databáze (VDB) daty z administrativních zdrojů Úřadu práce ČR. Začala též příprava anglické verze VDB.

V rámci Výběrového šetření pracovních sil byla zpracována sebraná data ad-hoc modulu na téma Migranti a jejich příjímí následovníci a na podzim byl připraven nový ad-hoc modul pro rok 2016 s tématem Mladí lidé na trhu práce. Nová webová prezentace Cizinci přehledně přináší uživatelům nejžádanější výstupy i časové řady z této oblasti. Úzká spolupráce s Ředitelstvím služby cizinecké policie vedla k rozšíření údajů poskytovaných Eurostatu v rámci nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany.

V oblasti **genderové statistiky** připravil Český statistický úřad elektronickou i tištěnou verzi publikace ročenkového typu *Zaostřeno na ženy, na muže*.

V oblasti statistiky **vědy, výzkumu a inovací** bylo v roce 2015 věnováno zvýšené úsilí dalšímu zpřesňování pořizovaných dat a zkvalitňování výstupů jednotlivých šetření. Vedle práce na rozsáhlých hlavních publikacích byly průběžně sestavovány další výstupy dle požadavků uživatelů dat, jednotlivců, spolupracujících národních i mezinárodních organizací. Mimo ročního zjišťování o výzkumu a vývoji proběhl sběr a finalizace dat z šetření Technické inovace 2014. Šetření probíhá na základě

prováděcího nařízení Komise EU č. 995/2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla k rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1608/2003/ES o tvorbě a rozvoji statistiky Společenství v oblasti vědy a techniky. Zjištění z Ročního šetření o výzkumu a vývoji byla prezentována na tematicky zaměřené tiskové konferenci Výzkum a vývoj v České republice. Společně s Technologickým centrem Akademie věd ČR byl uspořádán šestý seminář k analýzám vědy, výzkumu a inovací zaměřený na podporu podnikového výzkumu a jeho spolupráci s veřejným sektorem.

V úseku statistik **informačních a komunikačních technologií** se v roce 2015, stejně jako v předchozích letech, činnosti soustředily zejména na koordinaci dvou ročních šetření probíhajících pod nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004 zaměřených na využívání informačních a komunikačních technologií jednotlivci a podniky. Zavedení nových ukazatelů do těchto zjišťování vyžadovalo zvýšenou aktivitu v přípravě dotazovacích nástrojů a systémů sběru a zpracování dat. Hlavní výstupy z šetření k využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci byly prezentovány na tiskové konferenci ČSÚ – Češi a internet. Data z obou zjišťování byla průběžně využívána pro monitorování plnění jednotlivých cílů Digitální agendy pro Evropu a pro výkon státní správy v oblasti rozvoje informační společnosti a digitální ekonomiky. Kromě výše uvedených šetření se ČSÚ i v roce 2015 snažil systematicky provádět celou řadu aktivit v oblasti statistického zachycení rozšíření a využívání ICT v dalších sférách společnosti s dlouhodobým cílem vytvoření komplexního obrazu o rozvoji digitální (informační) ekonomiky a společnosti v České republice prostřednictvím statistických údajů. Výsledky těchto činností byly přehledně zpracovány v publikaci *Informační společnost v číslech*, která kromě tradičních ukazatelů obsahuje například i údaje o používání služeb *cloud computingu* nebo elektronických podáních pro finanční správu. V roce 2015 byly poprvé podrobně zpracovány údaje o počítačových a internetových dovednostech jednotlivců v ČR a v zemích EU. ■

KRAJSKÉ SPRÁVY ČSÚ

V roce 2015 zajišťovaly útvary terénních zjišťování, statistických zpracování a informačních služeb 14 krajských správ ČSÚ úkoly v oblasti sběru a zpracování dat, poskytování informačních služeb a správy registrů.

Terénní zjišťování

Stejně jako v minulosti probíhala také v roce 2015 pravidelná šetření u domácností, jako je VŠPS (Výběrové šetření pracovních sil, poskytující informace o charakteru zaměstnanosti a nezaměstnanosti obyvatelstva a o dalších souvisejících jevech), VŠIT (Výběrové šetření informačních technologií, které zjišťuje informace o vybavenosti, přístupu a způsobu využívání informačních a komunikačních technologií domácnostmi), VŠCR (Výběrové šetření cestovního ruchu).

V 1. pololetí proběhlo opět šetření SILC (Životní podmínky), které zjišťuje údaje o příjmovém rozložení jednotlivých typů domácností, data o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, vybavení domácností a o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob žijících v domácnosti. Ve variabilním modulu „CM“ (Kulturní a sociální participace) byla zjišťována aktivní zapojení do kulturního a společenského života všech osob v domácnosti starších šestnácti let. V tomto šetření byli mimo vlastních zaměstnanců využíváni také externí tazatelé.

Po celý rok byly v rámci statistiky rodinných účtů získávány údaje o spotřebě v jednotlivých typech domácností a o vlivu různých faktorů (např. růstu cen, situace na trhu apod.) na strukturu vydání a spotřební zvyklosti domácností. V průběhu celého roku bylo na úseku rodinných účtů navíc prováděno podrobné sledování potravin z důvodu aktualizace vah spotřebního koše.

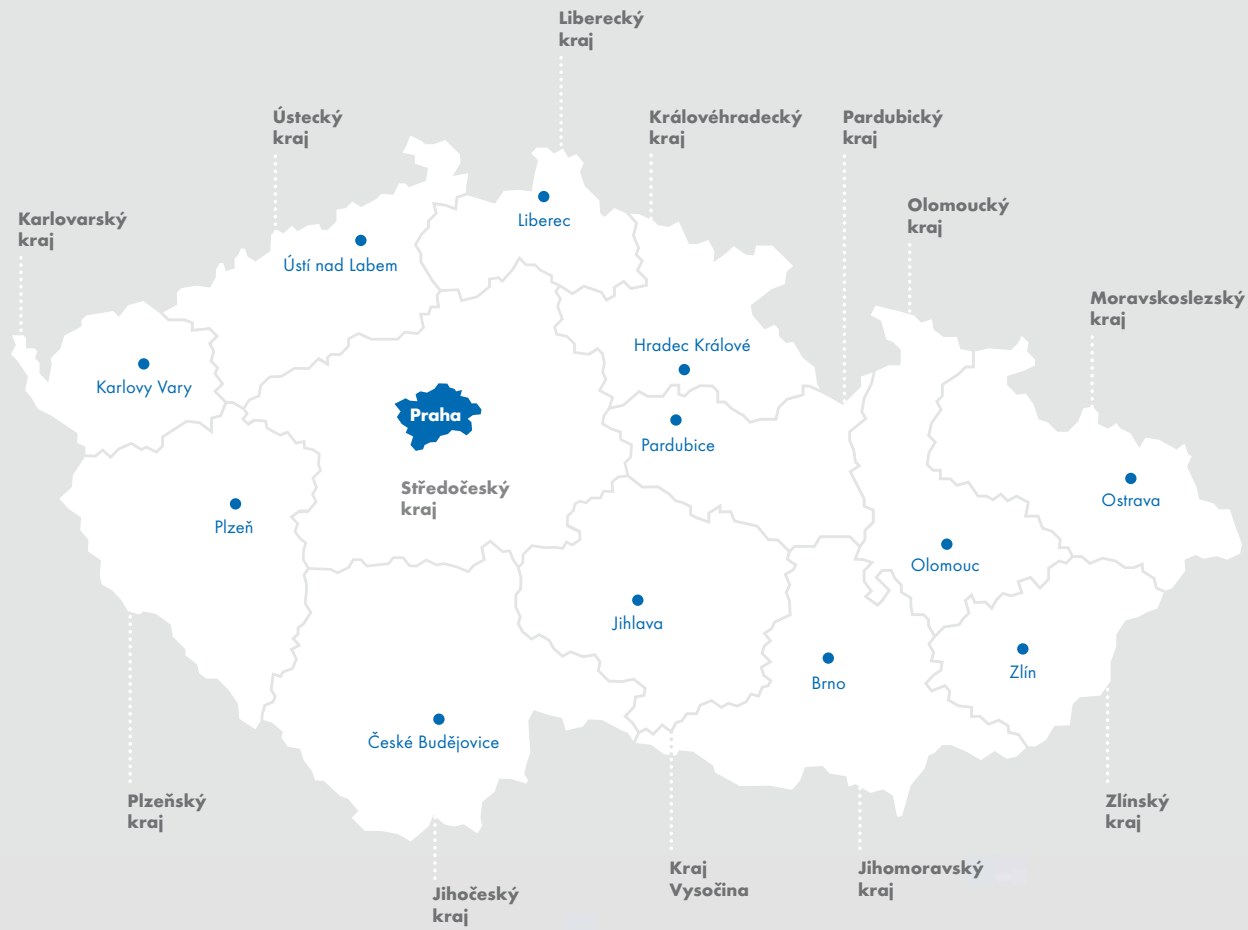
V roce 2015 byla připravována reforma statistiky rodinných účtů a zároveň na rok 2016 pilotní šetření, které má v praxi otestovat chystanou reformu.

Oddělení terénních zjišťování krajských správ ČSÚ zajišťovala rovněž celoroční zjišťování cenové statistiky. Mezi nejdůležitější indikátory cenového vývoje v soustavě cenových indexů vypočítávaných v ČR patří Index spotřebitelských cen. V druhé polovině roku 2015 se začaly zkoušet u vybraných pracovníků nové technologie zpracování cenové statistiky a koncem roku došlo k celkovému přechodu na nové programové vybavení a ke změně hardwaru.

V oblasti zemědělské statistiky byly údaje zjišťovány převážně výběrovým způsobem. Vybrané zpravodajské jednotky byly kontaktovány prostřednictvím dotazníků zasílaných datovými schránkami či poštou. Všechny krajské správy se v průběhu roku zapojily do nového systému zpracování a přešly na aplikaci DANTE.

Mimo tato pravidelná šetření byla realizována i mimořádná terénní zjišťování. V roce 2015 byl např. takovým projektem šetření ENERGO 2015.

ENERGO 2015 je výběrové šetření o spotřebě paliv a energií v domácnostech podle účelu jejich koncového užití. Tento projekt probíhal ve dvou vlnách o celkovém výběru 20 000 domácností. První vlna šetření byla zajišťována zaměstnanci

ČSÚ na 6. vlně VŠPS. Druhá pak probíhala u nově oslovených domácností externími tazateli (případně i zaměstnanci ČSÚ mimo oddělení terénních zjišťování).

Statistická zpracování

V roce 2015 pokračovalo zavádění statistických úloh dle harmonogramu vytvořeného v předešlém roce, v nástrojích vyvinutých na základě projektu Redesign statistického informačního systému, zejména modulů DANTE a DANTE WEB. Důraz byl kladen na zvýšení kvality jednotlivých modulů a jejich stabilizaci v produkčním provozu se servisní podporou dodavatelů. Velkou měrou k tomu přispěl dispečink VSTUP, kterého se krajské správy pravidelně účastnily (v roce 2015 proběhl 13krát), porada zpracovatelů v Hradci Králové a pravidelná hlášení prostřednictvím situačních zpráv, v nichž jsou průběžně mapovány jednotlivé provozní problémy. Krajské správy ČSÚ spolupracovaly na specifikaci mnoha požadavků vedoucích ke zlepšení funkčnosti aplikací, což dokazuje i prosazení jejich změnových požadavků (cca 80 % z celkového počtu pro rok 2015). Rovněž se podílely na dalším rozvoji systému EVID (Evidenční systém statistického výkaznictví) jako

důležitého integračního nástroje – na základě praktických zkušeností byla uplatněna řada požadavků, které dále zvýší efektivitu tohoto nástroje.

Krajské správy se v roce 2015 velkou měrou podílely na propagaci internetové technologie u respondentů. V tomto roce se prostřednictvím úloh v zemědělské statistice, jejíž údaje byly sbírány po celém území ČR pracovníky oddělení terénních zjišťování, zapojily do nového systému zpracování již všechny krajské správy.

V oblasti cenové statistiky, konkrétně spotřebitelských cen, došlo k celkovému přechodu na programové vybavení vyvinuté speciálně pro tento druh statistiky pro tablety s operačním systémem Android verze 4.4.2. Správa aplikace, včetně provozu serverové části, již nebude řešena formou pronájmu u dodavatele, nýbrž vlastními kapacitami Odboru správy ICT ČSÚ. Po důkladném testování a odstraňování průvodních nedostatků bylo přistoupeno k přechodu na nový systém sběru dat, kde průběžnou synchronizací dochází ke stahování a okamžité verifikaci dat a jejich zpracování.

Také v roce 2015 bylo pro rozesílání statistických výkazů maximálně využíváno datových schránek respondentů. U těch, kteří nemají datovou schránku, byla zachována klasická forma písemné komunikace, tedy obesílání formou papírových výkazů, ale i informací, jak mohou data odesílat elektronicky, i když datovou schránku nemají. Response se i díky urgencím pohybuje na velmi dobré úrovni. Ve všech oblastech statistických zpracování tedy i nadále dochází k postupnému přechodu na komfortnější a efektivnější formy práce za pomoci nových technologií, informací a znalostí.

Informační služby

V roce 2015 oddělení informačních služeb krajských správ ČSÚ pokračovala v zajišťování informační a prezentační činnosti cílené na široký okruh uživatelů z řad odborné i laické veřejnosti, státní správy a samosprávy. Mimo využití standardních prostředků pro komunikaci, jako krajských internetových stránek a regionálních médií, pokračovala i velmi intenzivní spolupráce s regionálními vzdělávacími institucemi. V tomto roce došlo nově k podpisu dohod o spolupráci s Univerzitou Pardubice a s Univerzitou Palackého v Olomouci. Mimo to, oddělení informačních služeb krajských správ ČSÚ v roce 2015 aktivně spolupracovala na zavedení rutinního provozu všech aplikací subsystému DISEMINACE z projektu RSIS.

Všechny kraje pokračovaly v tomto roce v publikační činnosti, a to jak v elektronické, tak i tištěné podobě. Kromě tradiční krajské statistické ročenky a čtvrtletního elektronického bulletinu vydala oddělení informačních služeb krajských správ ČSÚ mimořádnou analýzu – Senioři v kraji. Tato analýza byla

prezentována formou tiskových konferencí a odborných seminářů. V deseti krajích byla zpracována analýza – Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje kraje. Nad rámec výše zmíněné činnosti řada krajských správ ČSÚ vydala analytické materiály a publikace zejména o demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji krajů. Krajské webové stránky byly obohaceny o rubriku Kraj očima statistiky, která obsahuje řadu zajímavostí ze statistických dat daného kraje.

Přeshraniční aktivity krajských správ ČSÚ

V rámci pracovní skupiny Euroregionu „Nisa EUREX Statistika“ Krajská správa ČSÚ v Liberci zpracovala datovou sadu – Základní statistické ukazatele Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Za okresy euroregionu byly na internetu publikovány údaje týkající se obyvatelstva, bytové výstavby, cestovního ruchu a registru ekonomických subjektů. Dalším společným výstupem skupiny byly Ceny a příjmy v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa mapující cenovou úroveň a kupní sílu v příhraničních oblastech.

Zástupci Krajské správy ČSÚ v Ostravě a v Olomouci navázali na dlouholetou spolupráci se statistickým úřadem z polského Opole. Výsledkem dvou společných setkání byl návrh podoby společné česko-polské publikace, která by zobrazovala situaci na společné hranici mezi Vojvodstvím opolským a Olomouckým a Moravskoslezským krajem.

Krajská správa ČSÚ ve Zlíně se podílela na realizaci třetího programu přeshraniční spolupráce Euroregionu Bílé-Biele Karpaty – porovnání a sledování vývoje Zlínského a Trenčianského kraje.

Krajské správy ČSÚ z Kraje Vysočina, Jihomoravského a Jihočeského kraje pokračovaly ve spolupráci na projektu Příhraniční region Centrope. V rámci databáze CentropeMAP a CentropeSTATISTICS se zasloužily o rozšíření o vybrané údaje, které se týkají struktury obyvatelstva a bytového fondu ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Hospodaření krajských správ ČSÚ

Krajské správy prošly od svého založení v roce 2012 řadou významných ekonomických opatření a posunuly se tak do úrovně efektivních výkonných útvarů s nemalým vlivem na hospodaření ČSÚ. Fyzický stav pracovníků krajských správ dosáhl k 31. prosinci 2015 počtu 713 z celkového počtu 1 345 pracovníků ČSÚ.

Procesy zaměřené na výrazné snižování rozpočtových výdajů ve všech oblastech činnosti krajských správ byly v roce 2015 prakticky dokončeny. Určitá racionalizační opatření, zaměřená na dosažení úspor, byla provedena ještě v oblasti autoprovozu. Věcné výdaje se v roce 2015 ustálily. Například výlohy na tuzemské služební cesty, které připadají z cca 89 % na oddělení terénních zjišťování, vykazují sice úsporu oproti stanovenému rozpočtu, ale již neklesají. Ostatní osobní výdaje celkem, vynaložené krajskými správami v největší míře na externí tazatele při plnění úloh v terénním zjišťování, se v roce 2015 pohybovaly na stejné výši jako v roce 2014. Efektivní řízení se projevuje ve velmi dobrých výsledcích krajských správ ČSÚ, a to jak v oblasti terénních zjišťování, statistických zpracování, tak v oblasti poskytování informačních služeb a správy registrů. ■

A black and white photograph of a person's hand, wearing a ring, placing a white ballot into a wooden ballot box. The background is blurred, showing a person's face. Overlaid on the left side of the image is a bar chart with 15 horizontal bars of varying lengths. The bar chart is partially obscured by the ballot box. The text 'VOLEBNÍ STATISTIKA' is written in white on a blue rectangular background, positioned over the 10th bar from the top of the chart.

VOLEBNÍ STATISTIKA

V roce 2015 zajišťoval ČSÚ kromě zpracování výsledků mimořádných voleb do zastupitelstev obcí i úkoly při přípravě a aktualizaci volební legislativy a v závěru roku připravoval podklady pro kontrolu, kterou na úřadě prováděl Nejvyšší kontrolní úřad (dále též NKÚ).

V roce 2015 se v České republice konaly mimořádné volby do zastupitelstev obcí, a to ve čtyřech různých termínech. Jednalo se o dodatečné, nové a opakované volby a opakované hlasování do zastupitelstev obcí. Volby do zastupitelstev obcí byly vyhlášeny na 31. ledna 2015 (dodatečné volby ve 13 obcích a opakované hlasování ve 2 městech), na 14. března 2015 (nové volby ve 41 obcích a opakované volby v 1 obci), na 13. června 2015 (nové volby ve 22 obcích) a na 26. září 2015 (nové volby v 15 obcích a opakované volby v 1 obci). Tyto volby se uskutečnily ve všech obcích, ve kterých byly vyhlášeny, s výjimkou opakovaných voleb v městské části Brno-sever, které byly zrušeny v souladu s nálezem Ústavního soudu III. ÚS 3673/14. Při mimořádných volbách bylo zvoleno zastupitelstvo v 94 obcích. Výsledky všech uskutečněných voleb ČSÚ bez závad zpracoval a předal k projednání a schválení Státní volební komisi. Kromě zpracování výsledků voleb ČSÚ spolupracoval s Ministerstvem vnitra na tvorbě volební legislativy. Podílel se na novele volebních vyhlášek a na novele zákona o volbách do Parlamentu České republiky – aktualizace senátních obvodů. V rámci návrhů volební legislativy ČSÚ připomínkoval návrh distanční volby, uplatnil připomínky k návrhu ústavního zákona o referendu, návrhu zákona o sdružování v politických stranách a politických hnutích a předal Ministerstvu vnitra náměty pro technickou novelu volebních zákonů. Zástupci ČSÚ se podíleli

na činnosti skupiny k problematice distančního hlasování ve volbách v České republice, která byla zřízena při Ministerstvu vnitra.

V listopadu zahájil NKÚ v ČSÚ kontrolní akci č. 15/36 – Peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s přípravou a konáním voleb. ČSÚ připravoval na základě žádostí NKÚ doklady a podkladové materiály pro kontrolní skupinu NKÚ. Tato akce pokračuje i v roce 2016. ■

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ

Podle mezirezortní pracovní skupiny k přípravě SLDB 2021 nelze příští sčítání lidu, které se uskuteční v roce 2021, realizovat pouze s využitím administrativních zdrojů dat. ČSÚ navrhol provést sčítání s maximálním využitím administrativních zdrojů dat a toto doplnit o terénní šetření, které by se omezilo pouze na údaje o bytech a část údajů o osobách.

V oblasti sčítání lidu pokračovaly práce na přípravě Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021. V souladu s usnesením vlády č. 734 ze dne 10. září 2014 pokračovala činnost mezirezortní pracovní skupiny k přípravě SLDB 2021, složené ze zástupců vybraných rezortů. Tato skupina posuzovala možnost provedení sčítání lidu založeného v maximální míře na využití administrativních dat, pokud možno bez provedení úplného terénního šetření. Avšak na základě zjištěných informací dospěla k závěru, že sčítání založené plně na administrativních zdrojích dat je v horizontu roku 2021 nerealizovatelné a sčítání i s maximálním využitím stávajících administrativních zdrojů je nutno doplnit terénním šetřením.

Na základě těchto závěrů pracovní skupiny a dalších zpracovaných analýz připravil ČSÚ materiál pro vládu, ve kterém navrhol provést příští sčítání založené na maximálním využití existujících administrativních zdrojů dat doplněné obsahově redukováným terénním šetřením (omezeným na údaje o bytech a část údajů o osobách). Nutnou podmínkou pro uskutečnění navrhované varianty je však umožnění bezproblémového přístupu ČSÚ k administrativním údajům pro účely přípravy a realizace sčítání a dále ověření využitelnosti těchto dat v rámci sčítání. Vzhledem k tomu, že poskytnutí dat z administrativních zdrojů některé rezorty odmítaly s poukazem na ochranu údajů, bylo nutné jednat přímo s Úřadem pro

ochranu osobních údajů (dále též ÚOOÚ). Nakonec se souhlasné stanovisko ÚOOÚ podařilo získat a materiál prošel úspěšně mezirezortním připomínkovým řízením a začátkem prosince byl předložen na Úřad vlády ČR. Na program jednání vlády byl zařazen dne 16. prosince 2015, ale jeho projednání bylo odloženo až na 13. ledna 2016.

Od října 2015 byly rovněž zahájeny práce v rámci grantové smlouvy evropského projektu VIP.ADMIN zaměřeného na využití administrativních dat ve sčítání lidu. Činnosti definované ve smlouvě odpovídají krokům vedoucím k realizaci koncepce SLDB navržené ve zmíněném materiálu pro vládu. ■

PRODUKTY A SLUŽBY

V roce 2015 byly do provozu uvedeny nové aplikace vytvořené v rámci projektu Redesign statistického informačního systému. V oblasti poskytování informací tak byly nahrazeny v podstatě všechny dosud používané nástroje – redakční systém pro internetovou prezentaci ČSÚ, Veřejná databáze i aplikace pro podporu informačních služeb, jako např. evidence zakázek, fakturace, tvorba Katalogu produktů atd.

Internetové stránky ČSÚ

Hlavním zdrojem statistických informací pro uživatele je internetová prezentace Českého statistického úřadu – www.czso.cz. Internetové stránky ČSÚ prošly v rámci projektu RSIS v posledních letech dílčí změnou struktury i vzhledu. Rok 2015 byl ve znamení přechodu na nový redakční systém, ověřování jeho kvalit v praxi a také zjišťování spokojenosti uživatelů se změnami a novými funkcemi, které tento systém podporuje a nabízí. Velmi náročnou činností spojenou s přechodem na nový systém byla migrace dat, včetně těch historických.

Návštěvnost webových stránek Českého statistického úřadu zaznamenala v roce 2015 oproti roku 2014 mírný pokles. Přes úvodní stránku internetové prezentace, která byla zobrazena 9,66 milionkrát, prošlo 1 069 tisíc návštěvníků. Průměrný uživatel si během své návštěvy prohlédl čtyři stránky (stejně jako v předchozím období) a jeho návštěva trvala čtyři minuty.

Mezi nejnavštěvovanější stránky patřily Výkazy, sběr dat; Klasifikace, číselníky; Katalog produktů a Statistiky spotřebitelských cen. Mezi nejčastěji volenými rychlými informacemi byly Průměrné mzdy, Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity, Indexy spotřebitelských cen, Pohyb obyvatelstva a Tvorba a užití HDP.

Veřejná databáze

V roce 2015 došlo k nahrazení původní verze **Veřejné databáze**. Pilotní provoz nové verze odstartoval v červenci, od druhé poloviny září je dostupná již pouze nová aplikace. V ní si uživatelé mohou vybírat z připravených předdefinovaných tabulek, ale také prohlížet profily zvoleného území nebo si sestavit vlastní výstup z dostupných údajů v databázi. První reakce uživatelů na novou podobu VDB jsou pozitivní, aplikace se stala nejvyhledávanějším produktem na webových stránkách úřadu.

Počet návštěv VDB za celý rok 2015 dosáhl 285 tisíc, z toho 104 tisíc představovaly návštěvy nové aplikace. Během roku 2015 bylo do databáze uloženo 36 milionů aktuálních údajů, na konci roku tak bylo k dispozici 600 milionů údajů. V nabídce předdefinovaných tabulek pro přístup k údajům bylo na konci roku 1 284 předdefinovaných tabulek, které umožňují zobrazit velké množství údajů na základě upřesnění požadavků uživatele. Z přehledu zájmu o jednotlivé tabulky je zřejmé, že vedle demografických údajů uživatelé stále zajímají výsledky Sčítání lidu, domů a bytů. Velkou návštěvnost mají i výstupy z cestovního ruchu, cenové statistiky a často zobrazované jsou rovněž „územně analytické podklady.“

Publikační činnost

Přehled všech produktů ČSÚ, které byly na rok 2015 naplánovány, nabízí Katalog produktů, který je uživatelům k dispozici na webových stránkách úřadu. V souvislosti se spuštěním nového webu se výrazně rozšířily možnosti uživatelů vyhledávat v Katalogu produktů – mohou si sami vyfiltrovat produkty podle nejvýznamnějších kritérií jako např. územní členění, druh publikace, skupina statistik, datum vydání apod. Samozřejmostí je přednostní zveřejňování informací na internetových stránkách, kde jsou všechny produkty k dispozici zdarma.

Rozsah Katalogu produktů se v porovnání s rokem 2014, kdy byla vydávána ještě řada analýz výsledků SLDB 2011 a publikace s výsledky voleb do Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, mírně zúžil. Ke konci roku 2015 obsahoval kromě jiného 74 tištěných titulů, 23 druhů rychlých informací, řadu datových sad, analýz a časových řad. Celkem bylo v roce 2015 publikováno 1 524 výstupů, nejvíce z cenové oblasti, z organizační a regionální statistiky. K nejžádanějším tištěným výstupům patří již tradičně *Statistická ročenka České republiky*, dále *Malý lexikon obcí*, *Život cizinců v ČR* či *Počet obyvatel v obcích*.

Do Ústřední statistické knihovny se nově zaregistrovalo 46 čtenářů; ke konci roku 2015 bylo evidováno 2 051 registrovaných uživatelů. V průběhu roku knihovnu navštívilo 1 687 lidí, kteří si vypůjčili, převážně k prezenčnímu studiu, celkem 10 288 publikací.

Poskytnuté služby

Na pracovištích informačních služeb bylo v roce 2015 vyřízeno téměř 16 tisíc dotazů. Tržby za produkty a služby zůstaly stejné jako v roce předchozím – dosáhly 3,18 mil. Kč. Největší položky příjmů tvořily prodej Registru ekonomických subjektů (46,0 %) a zpracování požadavků na nestandardní výstupy – tj. data poskytnutá pro vědecké účely (23,2 %), poskytování nestandardních služeb na zakázku (13,6 %) a výstupů z Registru sčítacích obvodů a budov (12,3 %). Klesající počet dotazů a návštěv je dlouhodobě ovlivněn skutečností, že stále více produktů úřadu je zveřejňováno zdarma na internetových stránkách a že orientace na webu se stále zlepšuje.

ČSÚ je již dvanáctým rokem součástí sítě národních kontaktních center European Statistical Data Support (ESDS). V rámci

zapojení do tohoto projektu ČSÚ odpověděl v roce 2015 celkem na 229 požadavků. Oproti předchozímu roku je to o 26,5 % dotazů méně.

Minisčítání

V roce 2015 se uskutečnil třetí ročník úspěšného projektu Minisčítání. Projekt měl vlastní webovou prezentaci umožňující zobrazení průběžných výsledků v podobě dynamických grafů. Tento projekt uspěl v soutěži Eduína 2015, kde získal třetí místo v hodnocení odborné poroty.

Anketa spokojenosti uživatelů

Koncem roku byla opět po dvou letech uspořádána Anketa spokojenosti uživatelů.

- Na anketní otázky odpovědělo celkem 485 respondentů, největší zastoupení měla veřejná správa a studenti.
- Statistika je velmi důležitá pro práci 39,8 % respondentů.
- Statistické informace jsou používány zejména při přípravě podkladů pro jednání a ke sledování socioekonomického vývoje.
- Nejpoužívanějšími produkty jsou Veřejná databáze (385 respondentů), regionální data (312) a časové řady (270).

- Nejlépe hodnoceným produktem jsou ročenky (známka 1,86), rychlé informace (1,87) a časové řady (1,90).
- Celkem 90,9 % respondentů důvěřuje statistikám vydávaným naším úřadem.
- Uživatelé jsou velmi spokojeni s pracovníky úřadu – nejlepší známku (1,59) jsme dostali za vstřícnost, jen o dvě setiny horší za odbornou způsobilost. Rychlost odpovědí je hodnocena známkou 1,78 a celková kvalita 1,75.
- Celkové vnímání informací poskytovaných ČSÚ je nejlepší od roku 2008 – výsledná známka je 1,87.

Otevřená data

V roce 2015 byla rozšířena nabídka tzv. otevřených dat na stránkách www.czso.cz. Vedle aktivně navštěvovaných výsledků voleb a SLDB 2011 byla doplněna nabídka definic vybraných statistických proměnných, klasifikací a číselníků. Byly také přidány nejzajímavější ekonomické ukazatele, které jsou pravidelně aktualizovány (měsíčně, čtvrtletně) a pro zájemce jsou k dispozici ve formátu, se kterým lze dále pracovat. Otevřená data ČSÚ využívají firmy i studenti, kteří si vytvářejí vlastní aplikace. ■

VNĚJŠÍ KOMUNIKACE

ČSÚ v roce 2015 aktivně poskytoval statistické informace veřejnosti a šířil statistickou osvětu pomocí pestré řady komunikačních nástrojů. Informace zveřejňoval na internetových stránkách, pořádal tiskové konference, vydával tiskové zprávy, časopisy a pokračoval v prezentaci výstupů statistických šetření formou vizualizace dat, mobilních aplikací, výstav a dalšími způsoby.

Media relations

Úřad uspořádal celkem 15 tiskových konferencí. Ke všem vydal tiskovou zprávu a celou prezentaci zveřejnil na svých webových stránkách a sociální síti SlideShare. Průměrný mediální ohlas jedné tiskové konference byl 28 příspěvků (tištěných, v elektronické podobě na zpravodajských serverech či odvysílaných v televizi nebo rádiu) během 1 týdne po skončení tiskové konference. Informace z tiskových konferencí se 122krát objevily v tištěných médiích, 195krát v elektronických médiích na internetu a 31krát v televizi nebo rozhlasu.

Celkem ČSÚ vydal 68 tiskových zpráv a vyřídil více než 1 000 dotazů ze strany médií. Z monitoringu od společnosti Newton Media úřad zaznamenal, že v období od 1. ledna do 31. prosince 2015 se v médiích objevilo celkem 20 969 výstupů v 656 zdrojích od 3 983 autorů. Nejvíce komunikátů (58,2 %) bylo v roce 2015 publikováno na internetu, 34,2 % vydal tisk, 4,0 % odvysílaly televizní stanice a 3,6 % rádiové stanice. Tento výsledek však může být ovlivněn způsobem monitorování. Newton Media v přehledu pro ČSÚ negeneruje výstupy z proudového vysílání ČRo, ČT24, Rádia ZET, Rádia Junior, Frekvence 1 či Rádia Impuls, ani výstupy tiskových agentur či sociálních sítí.

V roce 2015 bylo ve sledovaných médiích zaznamenáno 1 428 citací 106 zaměstnanců ČSÚ. Nejvíce jich bylo evidováno v prosinci, nejméně naopak v lednu. Nejčastěji byla

citována předsedkyně ČSÚ – prof. Ing. Iva Ritschelová, CSc. Denní přehled mediálních výstupů byl distribuován zaměstnancům ČSÚ prostřednictvím adresy press@czso.cz.

ČSÚ v roce 2015 pokračoval ve svém aktivním působení na sociálních sítích. Oficiální účet úřadu na Twitteru – @statistickyurad – sledovalo přes 7 000 uživatelů. Na síť Slideshare byly nahrány prezentace z tiskových konferencí. Na české verzi webové encyklopedie Wikipedia pravidelně úřad aktualizoval informace o instituci, základní pojmy ze statistiky, statistické ukazatele apod.

Časopisy ČSÚ

V roce 2015 bylo vydáno 10 čísel časopisu Statistika&My a 4 čísla odborných čtvrtletníků Statistika: Statistics and Economy Journal a Demografie. ČSÚ zavedl a v roce 2015 rozšířil podporu časopisu Statistika&My intenzivnějším využitím PR a marketingových nástrojů. Obsah časopisu se tak dařilo, zejména díky tradičním a novým audiovizuálním, elektronickým a tištěným médiím, zprostředkovat vyššímu počtu čtenářů. Časopis přesáhl hranice běžného odborného firemního periodika a stal se jedním z důležitých komunikačních nástrojů ČSÚ. Potvrdil to i interní průzkum uskutečněný mezi čtenáři v roce 2015.

V témže roce ČSÚ pokračoval v rozvoji webové prezentace časopisu na samostatné doméně www.statistikaamy.cz. Jeho součástí bylo i zhodnocení přístupnosti měsíčníku s důrazem

ŽÁCI ZÁKLADNÍCH ŠKOL

každý 13. je žák ZŠ

JMÉNO HOLKY

nejčastější je Eliška

TĚŽBA UHLÍ

každou vteřinu 1,5 t

DOMY

na každý km² 27 domů

KRAJE ČR

14 krajů

na uživatele s těžkým postižením zraku. Na základě provedeného auditu, prostřednictvím TyfloCentrum Brno, o. p. s., nebyly zjištěny žádné závažné překážky, které by uživatelům se specifickými potřebami (používající asistivní technologie, senioři atp.) mohly komplikovat přístup k některým částem obsahu webové prezentace www.statistikaamy.cz či jejím funkcionalitám. Podle auditu byl web časopisu v kontextu dalších internetových stránek veřejné správy řešen z hlediska přístupnosti nadstandardně. Z jeho provedení bylo zřejmé, že na přístupnost byl brán zřetel jak během vývoje internetových stránek, tak i v průběhu jejich následné redakční správy. Oceněn byl i responsivní design a ošetření zobrazování na mobilních zařízeních.

Kvality časopisu, který vychází již pátým rokem, si povšimla také média. Často z něj přebírala citace, náměty, infografiku, někdy i kompletní články. Titul se stal pro novináře kvalitním informačním zdrojem. Časopis se postupně zařadil mezi oblíbené tituly v knihovnách, které jej pravidelně odebírají. Nechávají si ho posílat vysokoškolští profesoři, kteří jej používají jako učební pomůcku. Studenti středních a vysokých škol v něm často nacházejí údaje do svých seminárních, bakalářských a magisterských prací. Stal se pramenem inspirace pro širokou veřejnost, za což patří dík všem, kteří se na jeho přípravě podílejí.

Časopis Statistika&My zvítězil v dubnu 2015 v kategorii Nejlepší časopis a noviny státní správy ve 13. ročníku profesní soutěže Zlatý středník, která hodnotí firemní periodické i neperiodické tiskoviny určené k reprezentaci společnosti, výrobků a služeb vůči zákazníkům, obchodním partnerům nebo zaměstnancům.

Členové poroty se shodli na tom, že médium prošlo velkým vývojem. „Ve své současné podobě na porotu silně zapůsobilo. Autoři jsou schopni se účinně pochlubit daty, kterých mají skutečně dost, pojmout je zajímavým stylem a zpracovat do čtenářsky atraktivního článku. Chvályhodná je i provedená vizualizace, nadpisy a perexy. Porota ocenila také kalendář s informacemi, co kdy vyjde, či soutěž pro studenty. Silná stránka média tkví ve schopnosti popularizace – na tomto poli by se však mělo stále dále zapracovat.“ Porota z 10 možných bodů udělila titulu 9,17 bodu.

Ve druhém ročníku soutěže Fénix content marketing v kategorii Časopisy státní správy, veřejného a neziskového sektoru obsadil v březnu 2015 časopis Statistika&My druhé místo, po loňském prvenství.

Časopis **Demografie**, revue pro výzkum populačního vývoje, který ČSÚ vydává již od roku 1959, je zařazen v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice a v citační databázi Scopus. V loňském roce si zachoval obsahovou strukturu a přinesl řadu zajímavých statí, připomenul významná životní jubilea osobností nejen české demografie a informoval čtenáře o aktualitách, konferencích apod.

V roce 2015 pravidelně (čtvrtletně) vycházel i recenzovaný odborný časopis **Statistika: Statistics and Economy Journal**, který je vydáván již od roku 1964 (od roku 2011 pouze anglicky). Je mj. zařazen v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných

periodik vydávaných v České republice a v dalších databázích, v roce 2015 byl nově indexován i v mezinárodní citační databázi odborné recenzované literatury Scopus.

SVĚTOVÝ DEN STATISTIKY

20.10.2015

KVALITNÍ DATA
LEPŠÍ ŽIVOT

Zvyšování statistické gramotnosti

Na začátku roku 2015 vydal ČSÚ publikaci *Historie státní statistické služby 1919–2014*. Publikace poskytuje stručný náhled do historie české statistiky a seznamuje s aktivitami, které statistický úřad vykonával a vykonává. Kromě historie naší statistiky od doby první republiky, přes nesnadné období 2. světové války a totalitního režimu, až po její transformaci po roce 1989 se čtenář dozví, jaké jsou strategie, vize a priority ČSÚ s výhledem do roku 2020.

Ve spolupráci s Vysokou školou ekonomickou v Praze vyhodnotil ČSÚ národního vítěze říčního ročníku soutěže **O nejlepší statistický plakát**. Tato soutěž se vyhlašuje v rámci Mezinárodního projektu statistické gramotnosti. Jejím cílem je pomoci studentům se zlepšováním dovedností v oblasti statistiky. V mezinárodním kole Českou republiku v kategorii soutěžících narozených v roce 1999 a mladších reprezentoval plakát s názvem *Odstřel zajíce* od žákyň ZŠ Sira N. Wintona v Kunžaku a v kategorii starších plakát s názvem *Sociální sítě* od studentek VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most.

Český statistický úřad se aktivně zapojil do oslav **Světového dne statistiky**, který je stanoven na 20. října. Uspořádal tiskovou konferenci, kde představil nejoblíbenější jména dětí narozených v lednu 2015, včetně krajských dat a dlouhodobého srovnání. V jediné české statistické knihovně v sídle ČSÚ v Praze na Skalce vystavil nejzajímavější archivní publikace z knihovního fondu a vydal DVD s elektronickými publikacemi ČSÚ (*Statistická ročenka ČR*, *Historická ročenka energetiky*,

analýzy ze sčítání lidu a další). Ve veřejně přístupných prostorách instaloval výstavu *Příběh statistiky* pojednávající o historii statistiky a o sčítání lidu, domů a bytů na našem území. Pro nejmenší připravil pexeso se statistickými údaji.

Byla také zveřejněna elektronická publikace Evropské hospodářské komise OSN (EHK OSN) – *Jak dát číslům smysl*, která pojednává o správné prezentaci statistických dat pomocí tabulek, grafů a kartogramů. Publikace je ve formátu PDF volně ke stažení na internetových stránkách www.czso.cz.

Při příležitosti Světového dne statistiky představil ČSÚ také novou mobilní aplikaci **Nejnovější ekonomické údaje**. Prostřednictvím mobilního telefonu nebo tabletu tak mají uživatelé dat snazší přístup k aktuálním statistickým informacím. Aplikace obsahuje výběr z nejnovějších statistik, které ČSÚ zveřejňuje v rychlých informacích podle předem stanoveného kalendáře vždy v 9:00 na webu www.czso.cz. Kromě dvanácti statistických témat s několika základními ukazateli a uvedením sledovaného období obsahuje i stručnou metodiku s odkazem na web úřadu, kde lze získat detailnější informace. Aplikace také poskytuje přehled a odkazy na aktuality z ČSÚ (nejen všechny rychlé informace, ale také tiskové zprávy, newslettery apod.) a právě vydané publikace. Aplikace je na Google Play a iTunes součástí knihovny Českého statistického úřadu CZstat, která poskytuje informace o ekonomickém, sociálním, environmentálním a demografickém vývoji České republiky. Kromě aplikace *Nejnovější ekonomické údaje* obsahuje knihovna i elektronickou publikaci *ČR v číslech* v české a anglické mutaci.

V závěru roku se ČSÚ aktivně podílel na prezentaci výsledků Minisčítání 2015, které zábavnou formou statistického zjišťování zajímavě a prakticky přibližuje žákům a studentům princip sběru, zpracování a využití statistických dat.

Přímá prezentace výstupů

V roce 2015 bylo ve veřejně přístupných prostorách ČSÚ v Praze uspořádáno celkem **8 výstav**, z nichž velký úspěch zaznamenaly výstava vítězných fotografií fotosoutěže My&Statistika, dále expozice designéra Alexia Appla, výstava Českého egyptologického ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze či výstavy plakátů výstupů ČSÚ, plakátů národního kola soutěže O nejlepší statistický plakát a obrázků dětí z dětského domova v Ústí nad Labem. Posledně jmenované se staly předlohou pro nástěnný kalendář úřadu na rok 2016.

Od ledna do března ČSÚ také prezentoval své výstupy na expozici DATA DESIGN: Definice, otevřenost a srozumitelnost datové vizualizace.

S uživateli statistických výstupů se zástupci ČSÚ setkali i na mezinárodním knižním veletrhu a literárním festivalu **Svět knihy 2015**. Ve dnech 14.–17. května navštívily samostatnou expozici ČSÚ na Výstavišti v pražských Holešovicích téměř čtyři tisíce lidí, kteří se seznámili s tištěnými i elektronickými produkty a službami ČSÚ.

Společně s Akademií věd ČR, Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Ústeckým krajem a městem Teplice se

ČSÚ aktivně podílel na organizaci konference **25 let Programu Teplice: Životní prostředí a populace v Ústeckém kraji**, která se konala 22. října 2015. ■

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Mezinárodní spolupráce je s ohledem na závazky vyplývající z členství ČR v Evropské unii a v mezinárodních organizacích integrální součástí činností ČSÚ. Značnému rozsahu mezinárodních standardů pro zajištění srovnatelnosti statistických dat i širokému spektru věcných problematik odpovídá zapojení celé řady pracovníků ČSÚ i důležitost spolupráce s dalšími producenty statistiky v ČR.

Evropská unie

V rámci Rady EU – na jednání pracovní skupiny ke statistice – se zástupci ČSÚ vyjadřovali za ČR k projednávaným návrhům právních předpisů předložených Evropskou komisí Evropskému parlamentu a Radě, především v oblasti cenové statistiky (nařízení o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen) a statistiky zahraničního obchodu (Extrastat). Dále byl ČSÚ zapojen např. do práce Podvýboru pro statistiku Hospodářského a finančního výboru Rady EU.

Naplnění závazků vyplývajících z členství ČR v EU v oblasti statistiky si i v roce 2015 vyžadovalo zapojení expertů do pravidelných jednání, zejména v rámci Evropské komise svolávaných především EK/Eurostatem. Ve výběrech EK, na poradách ředitelů k širším statistickým oblastem, ve stálých pracovních skupinách k jednotlivým statistikám byla projednávána příprava a stav implementace právních předpisů, zkušenosti jednotlivých zemí, návrhy na společné projekty a další aktivity v rámci Evropského statistického systému (ESS) reagující na aktuální potřeby při zajišťování statistických dat. Zástupci ČSÚ se podíleli rovněž na řešení specifických odborných problémů v rámci dočasně ustavených pracovních skupin (Task Forces).

Mezi výbory EK plnil klíčovou roli Výbor pro evropský statistický systém (Výbor pro ESS) složený z předsedů statistických úřadů, jehož posláním je profesionální vedení evropské statistiky. Tento výbor projednával a schvaloval návrhy předpisů EK

Podle § 291 Lisabonské smlouvy (prováděcí akty – komitologie) i strategické záměry dalšího rozvoje ESS a další aktuální záležitosti. Na úrovni předsedů statistických úřadů byly v rámci expertních mítinků Eurostatem konzultovány návrhy předpisů EK podle § 290 Lisabonské smlouvy (akty v přenesené pravomoci). Spolupráce ESS s Evropským systémem centrálních bank byla kromě Výboru pro ESS zejména předmětem jednání Evropského statistického fóra sdružujícího představitele obou systémů, jehož jednání se uskutečnilo v září 2015 v Lisabonu. Důraz kladený na spolupráci ESS a Evropského systému centrálních bank se projevil aktivitou i na expertní úrovni (především činností společných pracovních orgánů).

Hlavním tématem roku, nejen v rámci Výboru pro ESS, ale také pravidelné roční Konference předsedů statistických úřadů (DGINS) v Lisabonu a dalších jednání orgánů ESS, byla implementace iniciativy Víze 2020 zaměřené na dosažení vyšší kvality statistických dat i efektivnosti jejich produkce. Předmětem projednávání byly jak jednotlivé aktivity a projekty (plány, dosažený pokrok), tak i rizika a možnosti jejich předcházení.

V návaznosti na schválenou revizi nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o evropské statistice v roce 2015 byly Výborem pro ESS projednávány vybrané oblasti jejího uvedení do praxe za účelem identifikace takových kroků, které umožní koordinované a efektivní naplnění jejich vybraných ustanovení (pokyny ke kvalitě, výroční zprávy apod.).

Dalšími strategickými otázkami řešenými v rámci Výboru pro ESS a na ostatních jednáních byla příprava statistických programů vč. stanovení priorit (na roky 2016, 2017, období 2018–2020), integrovaná sociální statistika, strategie zemědělské statistiky, podnikové statistiky, problematika statistických jednotek, kvality, standardizace aj.

Podle harmonogramu přijatého Výborem pro ESS probíhalo v jednotlivých zemích hodnocení plnění Kodexu evropské statistiky formou externího přezkumu skupinou hodnotitelů z Evropského statistického systému. V závěrečné zprávě o stavu v ČR ze září 2015 je konstatována vysoká úroveň dodržování principů Kodexu, specificky je zdůrazněna především nezávislost, profesionalita a důvěryhodnost ČSÚ. Zpráva obsahuje (obdobně jako tomu bylo u dalších zemí) doporučení ke zlepšení, zejména na základě „dobré praxe“ v jiných zemích, která byla využita pro další směřování aktivit ČSÚ.

Pokračovalo zapojení ČSÚ do rozvojových činností včetně projektů finančně podpořených granty EU. Pro spolufinancování vybraných nově zaváděných statistik, postupů a metod byly využívány granty poskytované Evropskou komisí, zvláště v oblastech národních účtů, statistiky zahraničního obchodu, výměny mikrodat, informačních technologií, statistických jednotek,

registrů a profilování apod. Účast expertů na vzdělávacích kurzech zejména v rámci Evropského statistického vzdělávacího programu byla motivována především potřebami zajištění používání harmonizovaných postupů a metod, v roce 2015 se zaměřením na implementaci revidovaného systému národních účtů (ESA 2010).

Další mezinárodní organizace

Zapojení do statistických aktivit dalších mezinárodních organizací se týkalo hlavně statistických orgánů OSN a OECD.

Statistická komise OSN, ve které byla ČR (zastoupená předsedkyní ČSÚ) v roce 2015 jedním z 24 členů, na svém každoročním zasedání projednávala dokumenty zabývající se současným stavem příslušných statistik a návrhy na další postup včetně národních účtů, šetření v domácnostech, populačních censů, statistiky životního prostředí, mezinárodního obchodu a ekonomické globalizace, zemědělství, zločinností, uprchlíků a řadu jiných. Klíčovým tématem letošního zasedání byla iniciativa OSN (a všech ostatních mezinárodních organizací) – tzv. Post-2015 Development Agenda.

Statistická komise OSN byla rovněž iniciátorem návrhu rezoluce Valného shromáždění OSN (přijaté začátkem června 2015) označující 20. říjen 2015 jako druhý Světový den statistiky (opakující se v pětileté periodicitě).

Jednou z doprovodných akcí zasedání byl i seminář *Strengthening Environment Statistics for Monitoring the Sustainable Development Goals*, kterému předsedkyně ČSÚ předsedala. Z dalších aktivit se např. v rámci implementace schváleného Rámce pro rozvoj statistiky životního prostředí zúčastnila předsedkyně ČSÚ jednání expertní skupiny OSN pro tuto problematiku.

Plenární zasedání Konference evropských statistiků EHK OSN, jehož se za ČR účastní předsedkyně ČSÚ, se zabývalo především reakcí oficiální statistiky na cíle udržitelného rozvoje a modernizací statistické produkce a služeb. Dále byly projednávány zprávy a doporučení k různým oblastem statistiky (globální produkce, statistické registry, census, kvalita zaměstnání) i koordinace mezinárodní statistické činnosti v regionu. V rámci disponibilních finančních prostředků se experti ČSÚ zapojili i do dalších vybraných aktivit této mezinárodní instituce, např. právě k problematice modernizace statistické produkce, národních účtů, sčítání lidu a účtů životního prostředí.

Na pořadu jednání Výboru pro statistickou politiku OECD byla činnost OECD v problematice inkluzivního růstu, budoucnost statistiky obchodu, globalizace a integrované mezinárodní ekonomické účty, šetření OECD v oblasti vzdělávání a měření dovedností, měření kvality zaměstnání atd. Diskutován byl rovněž návrh Doporučení Rady OECD k dobrým statistickým postupům a otázky spojené s přijímáním nových členů.

Již páté Světové fórum OECD o statistice, znalostech a politice, za účasti předsedkyně ČSÚ, bylo věnováno využití statistických dat pro definování konkrétních politik směřujících ke zlepšení života lidí v rámci udržitelného rozvoje.

S ohledem na finanční možnosti se i další zástupci ČSÚ podíleli na práci statistických odborných orgánů OECD – např. v oblasti statistiky energetiky, vědy a techniky, zahraničního obchodu, národních účtů.

Technická asistence

ČSÚ pokračoval v poskytování technické asistence do zahraničí s cílem napomoci další harmonizaci statistik v zemích nacházejících se v procesu ekonomické a společenské transformace, včetně posílení jejich statistické infrastruktury. Experti ČSÚ tak pokračovali v zapojení do projektu financovaného Světovou bankou v Kazachstánu pod vedením statistického úřadu Německa – konkrétně v oblastech metadat a klasifikací, národních účtů, cenové statistiky. Postup projektových prací prezentovali na Konferenci k modernizaci statistiky v Kazachstánu u příležitosti 95. výročí kazašské statistiky v Astaně v závěru roku 2015, které se zúčastnila i předsedkyně ČSÚ. Dále se uskutečnila studijní návštěva chorvatského experta v oblasti národních účtů na ČSÚ, jež byla financována z prostředků EU.

Bilaterální a multilaterální spolupráce

V rámci tradiční bilaterální spolupráce se Slovenským statistickým úřadem probíhala řada pracovních konzultací na vrcho-

lové i pracovní úrovni. Setkání byla zaměřena na problematiku makroekonomické statistiky (národní účty, vládní dluh a deficit), podnikové statistiky, sociální statistiky, statistiku odpadů, zahraničního obchodu, na zdravotnické účty, diseminaci dat a marketing. V rámci přípravy na předsednictví Slovenské republiky v Radě EU předali zástupci ČSÚ slovenským kolegům zkušenosti z působení v této roli v roce 2009. Pokračovala přeshraniční spolupráce s kolegy z Rakouska, Německa a Polska, orientovaná především na společnou prezentaci statistických dat o příslušných regionech.

Aktuálně řešené otázky v rámci EU byly také předmětem vícestranných jednání uskutečněných v ČSÚ. Například se zástupci slovenské a rakouské statistiky byla diskutována problematika vládního dluhu a deficitu a provedeno porovnání zemí v paritě kupní síly. Společné jednání se statistiky ze Slovinska, Slovenska, Rumunska, Francie a Finska bylo zaměřeno na možnosti profilování skupin podniků. Pro řešení statistiky rodinných účtů v podmínkách ČSÚ byly přínosné poznatky z tematického semináře, kterého se zúčastnili zástupci dalších 13 evropských zemí.

Celkový počet výjezdů do zahraničí v roce 2015 byl 239. Pracovníci se při nich zúčastnili 198 akcí. V roce 2015 se v ČSÚ uskutečnilo celkem 24 zahraničních návštěv a jednání za účasti 107 zahraničních expertů. ■

ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ

Nejdůležitějším procesem v oblasti personálního řízení byla v uplynulém roce implementace zákona o státní službě. Výraznými milníky tohoto procesu byly příprava systemizace služebních a pracovních míst, vznik služebního poměru představených, podávání a vyřizování žádostí zaměstnanců o přijetí do služebního poměru, složení služebních slibů státních zaměstnanců, zahájení výběrových řízení na služební místa představených a příprava úřednických zkoušek.

K datu 1. července 2015 vznikl služební poměr ze zákona 150 představeným. Na základě žádostí o přijetí do služebního poměru, podávaných v červenci a srpnu 2015, bylo k datu 1. listopadu 2015 přijato do státní služby 924 státních zaměstnanců, k 1. prosinci 2015 pak bylo přijato 35 státních zaměstnanců.

Pro rok 2015 byl ČSÚ stanoven Ministerstvem financí ČR závazný limit zaměstnanců ve výši 1 390 osob. Skutečný roční průměrný přepočtený počet činil 1 339 zaměstnanců. K 31. prosinci 2015 bylo v ČSÚ zaměstnáno celkem 1 345 fyzických osob, z toho 1 027 žen.

Vysokoškolského stupně vzdělání dosáhlo 53,9 % zaměstnanců ČSÚ, podíl zaměstnanců se středním stupněm vzdělání (tj. střední školy s maturitní zkouškou a vyšší odborné školy) činil 44,2 % z celkového počtu pracovníků. Trvale rostoucí podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců je důsledkem řízené přeměny kvalifikační struktury s ohledem na zvyšující se náročnost vykonávaných agend.

Stárnutí populace, včetně zvyšování hranice odchodů do starobního důchodu, se odráží i ve věkové struktuře zaměstnanců ČSÚ. Průměrný věk zaměstnanců ČSÚ činí 47,8 roku. Věková struktura zůstává v posledních letech prakticky neměnná, nejvyšší podíl představují zaměstnanci ve věku 51–60 let.

Zaměstnanci 2013–2015 (stav k 31. 12.)

	2013	2014	2015
Počet zaměstnanců	1 388	1 378	1 345
z toho státní zaměstnanci	0	0	1 091
Podíl žen, %	76,2	75,7	76,4
Podíl VŠ, %	50,2	51,6	53,9
Průměrný věk	47,8	47,9	47,8
Věková skupina			
do 30 let	98	93	92
31–40 let	282	282	276
41–50 let	389	374	365
51–60 let	490	484	479
61 a více let	129	145	133

V průběhu roku 2015 nastoupilo na ČSÚ celkem 107 nových zaměstnanců, z toho 24 absolventů. Z ČSÚ odešlo dohromady 148 pracovníků. Převažujícím důvodem je odchod do starobního důchodu (72 osoby). Míra fluktuace vzrostla oproti minulému roku o 3,4 procentního bodu a dosáhla výše 10,8 %. Její nárůst byl zapříčiněn zejména dvojnásobným počtem odchodů do starobního důchodu ve srovnání s předchozím rokem.

Kurzy a vzdělávání

Celoživotní vzdělávání a prohlubování kvalifikace je významnou součástí profesního života každého zaměstnance ČSÚ. V roce 2015 se na ČSÚ pořádaly vzdělávací aktivity týkající se aplikací souvisejících s projektem RSIS, školení v návaznosti na implementaci služebního zákona, odborné statistické kurzy, krátkodobé odborné kurzy aj. Všechna uskutečněná školení byla zaměřena na prohlubování vzdělávání v oblastech, které jsou důležité pro plnění pracovních či služebních úkolů. Vedle plánovaných školení z Katalogu kurzů 2015 byly v průběhu roku operativně zajišťovány kurzy podle aktuálních požadavků vedoucích zaměstnanců a představených.

V roce 2015 bylo realizováno 243 krátkodobých kurzů v prostorách ČSÚ, kterých se zúčastnilo 4 005 zaměstnanců a 106 externích účastníků. Zahraničních kurzů se zúčastnilo 10 osob. Kurzy byly lektorovány jak zaměstnanci ČSÚ, tak externími lektory, a byly zajišťovány v ústředí i na regionálních pracovištích ČSÚ. Na speciální odborná školení byli zaměstnanci vysíláni do školicích firem mimo úřad.

Vzhledem k implementaci zákona o státní službě v ČSÚ bylo nutné reagovat na vzdělávací potřeby zaměstnanců týkající se této oblasti. Už začátkem roku 2015 bylo uskutečněno

několik seminářů vztahujících se ke služebnímu zákonu, kterých se zúčastnilo celkem 149 zaměstnanců. Následovala série seminářů ke správnímu řádu, kterým se řídí rozhodování ve věcech služby. Dalším naléhavým úkolem bylo pro Oddělení vzdělávání a FKSP zabezpečení semináře týkajícího se úřednické zkoušky. Jeho první termín proběhl v prosinci roku 2015 a absolvovalo jej celkem 40 zaměstnanců. Účastníci se zde dozvěděli obecné organizační záležitosti spojené s přípravou úřednické zkoušky na ČSÚ.

V rámci mezinárodní spolupráce zajišťovalo Oddělení vzdělávání a FKSP kurz Metodika výběrových šetření pro zaměstnance z Rosstatu (Ruského statistického úřadu), jehož lektory byli zaměstnanci ČSÚ.

Na vzdělávání zaměstnanců čerpal ČSÚ finanční prostředky ve výši 4 330 tis. Kč, přičemž každý zaměstnanec se v průměru zúčastnil cca 3,3 kurzů. Výdaje na vzdělávání jednoho zaměstnance činily cca 3 234 Kč. ■

Druh kurzu	Počet účastníků ¹⁾
Krátkodobé odborné kurzy ²⁾	4 150
Dlouhodobé kurzy	19
Jazykové kurzy	218
Celkem	4 387

¹⁾ bez cizích

²⁾ kurzy kratší než 5 dnů vč. konferencí

HOSPODAŘENÍ

Rozpočet úřadu, jak z hlediska tvorby příjmů, tak i z hlediska čerpání výdajů, byl v roce 2015 ovlivněn nutností zajištění udržitelnosti projektů Integrovaného operačního programu (dále IOP) po dobu pěti let od uvedení výsledků do provozu, což je nezbytnou podmínkou pro čerpání finančních prostředků z evropských fondů. Prostředky k plnění úkolů státní statistiky byly čerpány s maximální účelností, hospodárností a efektivností.

Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů

Dne 10. prosince 2014 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky svým usnesením č. 555 zákon č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015.

Uvedeným zákonem byl pro kapitolu 345 – Český statistický úřad schválen rozpočet příjmů ve výši 16 154,35 tis. Kč a rozpočet výdajů ve výši 928 609,44 tis. Kč.

V průběhu roku 2015 povolilo Ministerstvo financí celkovou úpravu rozpočtu kapitoly následně:

- a) Stanovený rozpis výdajů byl navýšen o částku 11 776,78 tis. Kč na zabezpečení nových, opakovaných a dodatečných voleb do zastupitelstev obcí, na úhradu výdajů na realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Společné soužití v roce 2015, na výdaje spojené se zpracováním administrativních údajů České správy sociálního zabezpečení za rok 2015 (Výkaz Nem-Úr 1-02) a na navýšení platů a příslušenství za 11. a 12. měsíc roku 2015 podle UV č. 748/2015.
- b) Stanovený rozpočet výdajů byl snížen o 3 124,70 tis. Kč z důvodu převodu prostředků pro Ministerstvo vnitra na úhradu provozu informačního systému ROS a převodu prostředků pro Ministerstvo zdravotnictví na předfinancování grantového projektu Health Accounts.

c) Stanovený rozpis příjmů byl snížen o 113,00 tis. Kč rovněž z důvodu výše uvedeného převodu prostředků pro Ministerstvo zdravotnictví.

Po těchto úpravách byl rozpočet příjmů po změnách ve výši 16 041,35 tis. Kč, rozpočet výdajů po změnách činil 937 261,52 tis. Kč. Tento rozpočet výdajů byl navýšen o mimorozpočtové zdroje v celkové výši 140 091,88 tis. Kč (jednalo se o nároky z nespolečně vyčerpaných výdajů, rezervní fond, prostředky připsané na příjmový účet v průběhu roku). Konečný rozpočet výdajů tak činil 1 077 353,40 tis. Kč.

Podle druhového členění konečného rozpočtu výdajů tvořily platy, ostatní osobní výdaje (OOV), pojištění a přiděly FKSP celkem 786 111,05 tis. Kč (72,97 %), věcné výdaje byly ve výši 240 864,46 tis. Kč (22,36 %), převody do rezervního fondu 2 752,96 tis. Kč (0,25 %) a kapitálové výdaje 47 624,93 tis. Kč (4,42 %).

Skutečně dosažené příjmy a čerpání výdajů

Příjmy

Rozpočtované příjmy ve výši 16 154,35 tis. Kč byly plněny částkou 137 418,69 tis. Kč. Celkové příjmy dosáhly 94,08 % výše příjmů vytvořených v roce 2014. Ostatní nedaňové příjmy byly dosaženy ve výši 4 088,55 tis. Kč, z toho příjmy z vlastní činnosti a z pronájmu majetku, které jsou trvalým zdrojem příjmů ČSÚ, činily celkem 3 300,18 tis. Kč a jejich rozpočet

byl plněn na 138,55 %. Ve srovnání s rokem 2014 došlo u těchto příjmů k poklesu o 8,33 tis. Kč. Pokles lze očekávat i v budoucnosti, neboť většina výstupů úřadu je zveřejňována zdarma na internetových stránkách ČSÚ. Dalším zdrojem nedaňových příjmů byly ostatní nedaňové příjmy (především vratky přeplatků z minulých let) ve výši 671,22 tis. Kč, přijaté sankční platby ve výši 117,15 tis. Kč. Příjmy z prodeje majetku byly v roce 2015 nulové (v roce 2014 činily 9,21 tis. Kč). Další část celkových příjmů tvoří přijaté transfery, které byly dosaženy ve výši 133 330,14 tis. Kč, z toho za ukončený projekt IOP bylo na příjmový účet ČSÚ připsáno 115 374,46 tis. Kč, za ostatní zahraniční projekty 17 131,54 tis. Kč a převody z vlastních fondů byly ve výši 824,14 tis. Kč.

Výdaje

Konečný rozpočet výdajů ČSÚ k 31. prosinci 2015 činil 1 077 353,40 tis. Kč, čerpání výdajů bylo ve výši 914 308,86 tis. Kč, tj. na 84,87 %.

Z celkové částky čerpání výdajů činily běžné výdaje 896 244,27 tis. Kč (98,02 %) a kapitálové výdaje 18 064,59 tis. Kč (1,98 %). Ve srovnání s rokem 2014 bylo celkové čerpání výdajů nižší o 242 401,44 tis. Kč, a to především z důvodu kapitálových výdajů, které v roce 2014 činily 185 329,33 tis. Kč a v roce 2015 dosáhly částky 18 064,59 tis. Kč. Na nižší čerpání se projevilo ukončení realizace projektů IOP a odložení realizace investičních akcí z důvodů neúspěšných nebo neukončených výběrových řízení do roku 2016. U běžných výdajů došlo v roce 2015 k poklesu čerpání o 75 136,70 tis. Kč.

Volby

Z hlediska účelu vynaložených prostředků bylo na zabezpečení financování přípravy a zpracování výsledků voleb

v § 6115 Volby do zastupitelstev obcí konaných v roce 2015 ve čtyřech termínech vyčerpáno 17 661,23 tis. Kč. Na úhradu dodatečných výdajů v § 6114 Volby do Parlamentu ČR konaných v roce 2014 bylo z nároků z nespotřebovaných výdajů vyčerpáno 5 789,34 tis. Kč.

Provoz a činnost ČSÚ

Prostředky na výdaje v § 6146 – Český statistický úřad představují prostředky, z nichž jsou hrazeny výdaje spojené s provozem a činností vlastních pracovišť ČSÚ. Konečný rozpočet po zahrnutí nároků z nespotřebovaných výdajů, rezervního fondu a prostředků příjmového účtu dosáhl 1 051 625,36 tis. Kč. Čerpání v § 6146 ČSÚ bylo ve výši 890 825,73 tis. Kč, tj. 84,71 % z konečného rozpočtu, z toho běžné výdaje činily 882 938,32 tis. Kč a kapitálové výdaje 7 887,41 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2014 je čerpání běžných výdajů o 54 545,50 tis. Kč vyšší. Na nárůst má vliv navýšení osobních výdajů o 24 527,82 tis. Kč, které bylo způsobeno především nárůstem platů včetně příslušenství (ke zvýšení o 3,5 % došlo v listopadu 2014 dle UV č. 779/2014 a o 3 % v listopadu 2015 dle UV č. 748/2015). Dále byl nárůst běžných výdajů ovlivněn vzrůstem věcných výdajů o 30 017,62 tis. Kč, především výdaji na licenční poplatky ORACLE, výdaji na služby zpracování dat na udržitelnost projektu RSIS, výdaji na udržitelnost projektu SSREG. Také došlo oproti roku 2014 k navýšení výdajů na školení v souvislosti se Zákonem o státní službě a výdajů na pořízení drobného hmotného dlouhodobého majetku.

Úspory v roce 2015 byly dosaženy za nákup energií ve výši 909,62 tis. Kč a v ostatních nákupech, např. za opravy a udržování a cestovné celkem ve výši 2 941,64 tis. Kč. V roce 2015 již nebyly čerpány věcné výdaje na projekty IOP, které v roce 2014 dosáhly výše 10 531,91 tis. Kč.

Kapitálové výdaje byly v § 6146 v roce 2015 čerpány ve výši 7 877,40 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2014 došlo k poklesu o 173 032,36 tis. Kč. V roce 2014 se kapitálové výdaje čerpaly na realizaci ukončených projektů IOP ve výši 129 799,01 tis. Kč a na ukončenou akci Dodávka obnovy centrálních technologií ve výši 46 170,09 tis. Kč. Na poklesu výdajů v roce 2015 se také projevilo odložení realizace investičních akcí do roku 2016 z důvodů neúspěšných nebo neukončených výběrových řízení.

Programy spolufinancované ze zahraničí

Na programy spolufinancované ze zahraničí bylo v roce 2015 vyčerpáno celkem 21 785,46 tis. Kč rozpočtových a mimorozpočtových prostředků (tj. z nároků z nespoteřebovaných výdajů, prostředků poskytnutých na příjmový účet ze zahraničí jako povolené překročení rozpočtu a z rezervního fondu). V roce 2015 Český statistický úřad realizoval granty/projekty Komunitárního programu – statistického programu ES s 15 projekty financovanými z rozpočtových prostředků, dále financoval 9 projektů z nároků z nespoteřebovaných výdajů a jeden projekt z rezervního fondu. Celkem bylo na granty/projekty Komunitárního statistického programu v roce 2015 vyčerpáno 16 976,67 tis. Kč, z toho 13 823,46 tis. Kč z prostředků EU. Z mimorozpočtových prostředků bylo financováno 8 akcí Twinning out (5 misí a 3 studijní návštěvy) ve výši 4 522,92 tis. Kč (Makedonie, Chorvatsko, Turecko a Kazachstán). Z prostředků ze zahraničí mimo EU byl rovněž financován projekt Monee Unicef ve výši 76,01 tis. Kč a kurz s mezinárodní účastí Rosstat ve výši 209,86 tis. Kč.

Z analýzy čerpání výdajů ve všech paragrafech podle druhového členění vyplývá, že osobní výdaje (platy, OOV, odstupné, zákonné pojištění, přídělky do FKSP) v celkové výši

703 332,00 tis. Kč tvořily 76,92 % celkových výdajů. Věcné výdaje ve výši 190 159,31 tis. Kč se na celkovém čerpání rozpočtu podílely 20,80 % (nákup materiálů, energií a služeb). Převody do rezervního fondu činily 2 752,96 tis. Kč, tj. 0,30 % celkového čerpání. Kapitálové výdaje ČSÚ byly v roce 2015 realizovány v rámci programového financování reprodukce majetku ČSÚ vedeného v Informačním systému programového financování EDS/SMVS v Programu 145 010 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny ČSÚ a skutečné čerpání činilo 18 064,59 tis. Kč, tj. 1,98 % z celkových výdajů.

Stav nároků z nespoteřebovaných výdajů k 1. lednu 2016 činí celkem 343 756,87 tis. Kč, z toho 164 637,07 tis. Kč tvoří profilující výdaje. Ty zahrnují částku 56 264,50 tis. Kč za platy státních zaměstnanců, platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platby za provedenou práci. Dále profilující výdaje zahrnují prostředky bez platů a OOV ve výši 26 176,55 tis. Kč na financování projektů EU, 79 996,69 tis. Kč na akce evidované v IS EDS/SMVS mimo EU a prostředky určené k vypořádání se státním rozpočtem za volby a jiné účelově určené výdaje ve výši 2 199,33 tis. Kč. Neprofilující výdaje k 1. lednu 2016 činí 179 119,80 tis. Kč.

Stav zůstatku rezervního fondu k 31. prosinci 2015 ve výši 3 987,26 tis. Kč představuje prostředky určené k financování projektů/grantů Komunitárního programu a technické asistence.

Finanční prostředky, které měl ČSÚ v roce 2015 k dispozici, byly čerpány v souladu s plněním úkolů úřadu, a to při dodržení rozpočtových předpisů a s důrazem na jejich hospodárné a účelné vynakládání. ■

KONTAKTY

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad

Na padesátém 81, 100 82 Praha 10
tel.: 274 051 111

www.czso.cz

Oddělení informačních služeb

tel.: 274 052 648, 274 052 304,
274 052 451

e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ

tel.: 274 052 361

e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská statistika

tel.: 274 052 425

e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna

tel.: 274 052 361

e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha

Na padesátém 81, 100 82 Praha 10
tel.: 274 052 673, 274 054 223

e-mail: infoservis@czso.cz

www.praha.czso.cz

Středočeský kraj

Na padesátém 81, 100 82 Praha 10
tel.: 274 054 175

e-mail: infoservisstc@czso.cz

www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice

Žižkova 1, 370 77 České Budějovice
tel.: 386 718 440

e-mail: infoserviscb@czso.cz

www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň

Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň

tel.: 377 612 108, 377 612 249

e-mail: infoservisplzen@czso.cz

www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary

Sportovní 28, 360 01 Karlovy Vary

tel.: 353 114 529, 353 114 525

e-mail: infoserviskv@czso.cz

www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem

Špálůva 2684, 400 11 Ústí nad Labem

tel.: 472 706 176, 472 706 121

e-mail: infoservisul@czso.cz

www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec

Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26,
460 01 Liberec 1

tel.: 485 238 811

e-mail: infoservislibc@czso.cz

www.liberec.czso.cz

Hradec Králové

Myslivečkova 914,

500 03 Hradec Králové 3

tel.: 495 762 322, 495 762 317

e-mail: infoservisvhk@czso.cz

www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice

V Ráji 872, 531 53 Pardubice

tel.: 466 743 480, 466 743 418

e-mail: infoservispa@czso.cz

www.pardubice.czso.cz

Jihlava

Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava

tel.: 567 109 062, 567 109 080

e-mail: infoservisvys@czso.cz

www.jihlava.czso.cz

Brno

Jezuitská 2, 601 59 Brno

tel.: 542 528 115, 542 528 105

e-mail: infoservisbrno@czso.cz

www.brno.czso.cz

Olomouc

Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc

tel.: 585 731 516, 585 731 509

e-mail: infoservisolom@czso.cz

www.olomouc.czso.cz

Ostrava

Repinova 17, 702 03 Ostrava

tel.: 595 131 230, 595 131 223

e-mail: infoservis_ov@czso.cz

www.ostrava.czso.cz

Zlín

tr. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín

tel.: 577 004 931, 577 004 935

e-mail: infoserviszl@czso.cz

www.zlin.czso.cz

Český statistický úřad

Na padesátém 81
100 82 Praha 10

Kontakt

Odbor vnější komunikace
tel.: (+420) 274 052 475
e-mail: michal.novotny@czso.cz

